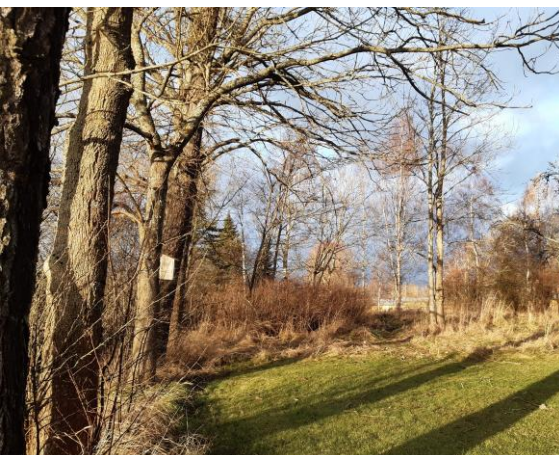

LEIKKIPAikkAKARTTA PERHEILLE

Missä ja mitä leikittäisiin? Tikkurilan suuralue

Tekijät: Nora Saloranta, Heidi Tattinen ja Julia Tujunen
Ulkoasu ja kuvitus: Nora Saloranta
Valokuvat: Nora Saloranta,
Thi Pham, Heidi Tattinen, Julia Tujunen ja
Vantaan Viheralueyksikkö

LEIKKIPAIKKAKARTTA

Missä ja mitä leikittäisiin?

Tämä leikkipaikkakartta on tehty päiväkotien avuksi helpottamaan lähiympäristön käyttöä arjessa. Leikkipaikkakartta sisältää kartan, johon erilaiset leikkipaikkakohteet on merkitty numeroiduin kuvasymbolein sekä tämän vihon, joka sisältää tarkemman kuvauksen kartan kohteista.

Tästä vihosta löydät lisäksi kuhunkin leikkipaikkaan soveltuvan Vilho Velhon leikkivinkin. Kannattaa kuitenkin muistaa, että lapset ovat paras leikkipankki. Antoisia leikki- ja retkihetkiä sekä löytämisen iloa!

”Liikkuminen ja tarinallisuus sitouttavat lasta toimintaan. Suurin osa lasten päivittäisestä liikkumisesta tapahtuu ulkona. Mikä olisikaan parempi paikka oppimiseen kuin ulkoympäristö?”

METSÄT

VETTÄ

ELÄIMIÄ

LEIKKI-
PUISTO

SUOSIKKI

LIIKUNTA-
PAIKKA

LUISTELU

HIIHTO

LEIKKIVINKIT

Sisällysluettelo Vilho Velhon leikkivinkkien mukaan s. 5

PÄIVÄKODIT

Kartan päiväkodit s. 6

METSÄT

Kartan metsät s. 8-60

1. Sovintopuisto "peikkometsä", Lummepolku
2. Peltolan päiväkodin pohjois- ja länsipuoli, Lummetie 27
3. Maitikkapuisto, Simonkallion pururata
4. Koira-aitauksen ja pururadan väli, Simonkallion pururata
5. Kylmäojan varsi, Simonkallion pururata
6. Simonkallionpuisto, Simonkalliontie 16
7. Koisoranta, Varikon vieressä
8. Koivuhaan puulajipuisto, Meiramitie 2
9. Johansin tila, Koisotie 4 ja Koisotie 6
10. Virmajuurenpolku 3, matonpesupaikalta pohjoiseen
11. Virmajuurenpolku 4, matonpesupaikalta etelään
12. Osmankäämintie 40A
13. Peltolantie 26, tien eteläpuoli
14. Leikkipaikka Metsäruusunpuisto, Raatetie 24
15. Metsäruusunpuisto, Koivukyläntie 11
16. Hiekkaharjun uusi vesitorni, Malminmäenpolku
17. Raatepuisto, Rusojuurentie 13
18. Anispuisto, Aniskuja 2A
19. Murattipuisto, Liljakuja 9
20. Yrttipuisto, Rentukkatie 2C
21. Ailakkipuisto, Kaivopolku
22. Haarikkopuisto, Haarikkotie 3
23. Winterinmäki, Edvard Blomqvistin polku 4
24. K.H. Wiikinpuisto, Lauri Korpisen polku 1
25. Jokiniemenkatu 19
26. Heureka kivimuseo ja jokiympäristö
27. Vernissanranta, eli joen pohjoispenger
28. Väritehtaanranta, eli joen eteläpenger
29. Päkaksenpuisto, Kuninkaalantie 6B
30. Simonsillan metsä, Kallioimartteentie 16
31. Simonsillan metsä, Kallioimartteentie 15
32. Simonsillan metsä, Koivukyläntie 66
33. Simpparinmäki, Simonkylän koulu
34. Viertolanranta, Iltaruskontie Helsinki
35. Kalkkikallion luonnonsuojelualue
36. Variskallio
37. Lindmaninkorpi, Keidaskuja 8
38. Untipakka, Nevatie
39. Kanervanummi
40. Satopuisto, Satomäentie 12
41. Hiekkapuisto
42. Maisemapuisto
43. Maisemamäki
44. Heidehofinpuisto
45. Tulppaanipuisto

ELÄIMIÄ

1. Tikkurilan keskuspuiston lammasaitaus s. 61

VETTÄ

1. Koisoranta, Teboilin takana s. 62
 2. Tulvalampi, Tikkurilantie 91, s. 63
- Veden kierto s. 64
- Heurekan kivimuseo ja jokiympäristö s. 38
- Väritehtaanranta eli joen pohjoispenger s. 39
- Väritehtaanranta eli joen eteläpenger s. 40

SUOSIKKI

1. Lumivuoret, Läntinen
valkoisenlähteentie 54 s. 65
- Heurekan kivimuseo ja jokiympäristö s. 38

LIIKUNTAPAikka

- Kartan liikuntapaikat s. 67-79
1. Tikkurilan uimahalli, Läntinen
valkoisenlähteentie 50
 2. Nurmialue, Läntinen valkoisenlähteentie 50
 3. Tikkurilan urheilutalo, Läntinen
valkoisenlähteentie 52
 4. Tikkurilan jäähalli ja harjoitusjäähalli, Läntinen
valkoisenlähteentie 54
 5. Tikkurilan urheilupuiston tekonurmikentät,
Läntinen valkoisenlähteentie 56
 6. Tikkurilan urheilupuiston hiekkakenttä, Läntinen
valkoisenlähteentie 56
 7. Luonnonnurmi Teboilin takana, Osman-
käämintie 76
 8. Voikukanpuisto, Sinirikontie 18
 9. Esikkopuiston hiekkakenttä, Lummetie 3B
 10. Lemmikkipuiston puistokenttä, Raatetie 25 B
 11. Hiekkaharjun liikuntapuisto, Urheilutie 15
 12. Puistokenttä Kuismapuisto, Kuismatie 104a
 13. Puistokenttä Harjupuisto, Harjutie 19

LEIKKIPUISTO

Kartan leikkipuistot s. 81-104

1. Pietaryrtinpuisto, Pietaryrtintie 12
2. Leikkipaikka Simonkallionpuisto,
Simonkalliontie 14
3. Kallioruohonpuisto, Kallioruohonpolku 9
4. Leikkipaikka Metsäruusunpuisto, Raatetie 24
5. Strenginkulma leikkipaikka, Tähtimöntie 24
6. Sipulipuisto leikkipaikka, Tarhurintie 13
7. Leikkipaikka Haarikkopuisto, Haarikkotie 3
8. Kukkakimpunpuisto, Hiekkaharjuntie 19
9. Sinirikonpuisto leikkipaikka, Peltolantie 7
10. Savikkapuisto, Savikkatie 22
11. Virmajuurenpuisto, Kurjenpolventie 13
12. Kirvelipuisto, Peltolantie 12b
13. Liljapuisto, Koiruohontie 5
14. Viertolanranta leikkipaikka, Kaislatie 22d
15. Bäckbynpuisto, Kuriirikuja 12
16. Neilikkapuisto, Neilikkatie 2
17. Ävikin leikkipuisto, Tikkurilanranta,
Tikkurilantie 40
18. Uudenrajanpuisto, Uusiraja 7
19. Leikkipaikka Lindmanninkorpi, Keidaskuja 8
20. Jokiniemen puutarha, Metsänhoitajankuja 3
21. Hiiriharjunpuisto, Leinikkitie 48
22. Elopelto 2, Oljenkorsi 6
23. Kuismapuisto, Kuismatie 104a
24. Harjupuisto, Harjutie 19

VINKIT JA LINKIT

Vinkkejä ja linkkejä s. 108

METSÄT

1. Heijastava metsästys
2. Merirosvolaiva
3. Metsätempurata
4. Koski
5. Lintukortit
6. Kuka pelkää mustekalaa?
7. Maahisten grilli
8. Seuraa johtajaa
9. Eläinten liikkumistyyli
10. Sokkoparit
11. Metsätaulu
12. Eksynyt orava
13. Puupujottelu
14. Vanhempainilta
15. Mutakokkailut
16. Alligaattorit joessa
17. Kirkonrotta
18. Lehtiaskartelu
19. Esterata pöleistä
20. Kantohippa ja Laavamaa
21. Ilmansuunnat
22. Sokkonaru
23. Adjektiivien etsintä
24. Vuorikiipeily
25. Majan rakennus
26. Pamaus
27. Veden äänimaisema
28. Rata katsomoon
29. Puuhippa
30. Kartat
31. Eläinten elämää
32. Käpyralli
33. Älä seuraa johtajaa
34. Aarrekartat

35. Värisuunnistus
36. Kaikki samaan piiloon
37. Luonnonmullistukset
38. Etsi samanlainen
39. Lähdetään Muumilaaksoon
40. Perinteiset patsaat
41. Halataan puuta
42. Gigabum
43. Minun oma Unelmapuu
44. Kosketa kantoa
45. Kiva kaveri!

ELÄIMIÄ

1. Voikukkia lampaille

VETTÄ

1. Kaarnaveneet
2. Mihin vesi menee?

SUOSIKKI

1. Naparetkelijät

LIIKUNTAPAIKKA

1. Tulkaa kotiin
2. Oma puoli puhtaana
3. Lumipallon pyörittäjät
4. Lumikuninkaan ja kuningattaren aarteet
5. Tapahtuma alueen päiväkodeille
6. Rusettiluistelu
7. Maa-meri-laiva
8. Banaanihippa
9. Kettu
10. Oravat terhojen perässä
11. Tunneluistelu /(-juoksu)

12. Juna-asema
13. Kuorma-autoralli

LEIKKIPUISTO

1. Loikkien kiipeilytelineelle
2. Värien tunnistaminen
3. Matkahaaste 1: Tee jotain
4. Hiekkalaatikkokaato
5. Laavapallo
6. Reaktiolähdöt eli supersankarit
7. Siivousleikki
8. Paripujottelu
9. Matkahaaste 2: Salapoliisit
10. Matkahaaste 3: Luonnon tutkiminen
11. Puusuunnistus
12. Hahmotusleikki
13. Peili
14. Merirosvojen aarteet
15. Frisbee
16. Hedelmäsalaatti
17. Kilpa-ajot
18. Halaushippa
19. Villit pallot
20. Hyökyaalto
21. Jäätyneet hernepussit
22. Formula-ajot
23. Askelnaatta
24. Kosketa väriä

PÄIVÄKODIT

Kartan päiväkodit

1. Hiekkaharjun päiväkoti
2. Jokiniemen päiväkoti
3. Kielon päiväkoti
4. Krassitien päiväkoti
5. Kuusikkotien päiväkoti
6. Kuusikon päiväkoti
7. Kämmeikkäpuiston päiväkoti
8. Lauhatien päiväkoti
9. Lehdokin päiväkoti
10. Lummepolun päiväkoti
11. Malminiityn päiväkoti
12. Mistelin päiväkoti
13. Puutarhatien päiväkoti
14. Ristipuron päiväkoti
15. Ruokopillin päiväkoti
16. Satomäen päiväkoti
17. Simonkallion päiväkoti
18. Simonmetsän päiväkoti
19. Sinirikon päiväkoti
23. Tiedonjyvän päiväkoti
24. Tikkurilan päiväkoti
25. Urheilupuiston päiväkoti
26. Vehnätien päiväkoti
27. Veturin päiväkoti
28. Yrttitien päiväkoti
29. Daghemmet Lyckoslanten, privat
30. Fyndet, Nejlika, privat
31. Montessoripäiväkoti Montsa, yksityinen
32. Montessoripäiväkoti Rantakaisla, yksityinen
33. Pilke Musiikkipäiväkoti Kaniini, yksityinen
34. Pilke Kämpälämäki, yksityinen
35. Pilke Pohjantähti, yksityinen
36. Päiväkoti Emilia, yksityinen
37. Touhula Hiekkaharju, yksityinen
38. Dickursby daghem

Kulkeminen omin lihasvoimin on tärkeää, ei ainoastaan aktiivisen elämäntavan oppimisen kannalta, vaan yhtälailla turvallisen liikenteessä liikkumisen opettelu, ympäristön hahmottamisen, omien rajojen ja kykyjen ymmärtämisen sekä niiden kasvattamisen kannalta. Toisinaan matka on tärkeämpi kuin määränpää.

Lähtökohdat kuntoon:

1. Varatkaa matkaan riittävästi aikaa. Lopulta on aikuisista kiinni, miten päivä aikataulutetaan.
2. Kasvattakaa kuljettavaa matkaa asteittain. Muistelkaa myös lasten kanssa aiemmin kuljettuja matkoja. Leikkipaikkakartta on tähän oiva apu. Kartta kannattaakin kiinnittää seinälle, lasten korkeudelle.
3. Ottakaa eväät pidemmälle retkelle. Aitoja vantaalaisia ratkaisuja eväshaasteeseen:
 - Lounas ja astiat termopakkauksissa mukaan
 - Lounas mukaan kylmänä, lämmittäminen retkikeittimillä, kuten trangioilla
 - Pienet välipalat mukaan mukaan
 - Lähikohteiden aktiivinen käyttäminen, lähiretkellä eväitä ei tarvita

Miten ”lyhentää” matkaa:

1. Motivoiva päämäärä eli syy päästä perille. Tutkikaa leikkipaikkakarttaa yhdessä etukäteen ja luokaa retkelle odotusarvo.
2. Välipäämäärä pidemmälle matkalle. Esim. nurmikko, jossa leikitään yhteinen leikki ennen varsinaista päämäärää.
3. Kulkuväline. Olisiko pidemmälle mahdollista esimerkiksi pyöräillä?
4. Asfaltti on tylsä kulkualusta. Lyhyillä matkoilla käyttäkää oikopolkuja, tien pientareita ym., jotka ovat paljon mielekkäämpiä ja motoriikkaa kehittäviä kuljettavia.
5. Kiinnostavia asioita ja ilmiöitä voi pysähtyä ihmettelemään.
6. Erilaiset matkahaasteet, katso Vilho Velhon leikkivinkeistä ”Matkahaaste”
7. Kerätkää tämän kirjan kohteita. Monessako eri paikassa olette käyneet? Ottakaa avuksi tarrataulukko tai leikkipaikka-passi.
8. Kerätkää tämän kirjan leikkejä. Montaako Vilho Velhon leikkiä olette leikkineet?

Kartan metsät

Lapsiryhmän kävelyvauhti:

0-2-v. 2,2 km/h, eli vartissa 550 m

3-6-v. 3 km/h, eli vartissa 750 m

Metsä on yksi parhaista mielikuvitusta luonnostaan ruokkivista ympäristöistä. Tutkitusti yli 15 minuutin matka metsään vähentää sen käyttöä huomattavasti. Kannattaakin lähteä matalalla kynnyksellä tutkimaan uusia, lähellä sijaitsevia kohteita.

Kartoitetut metsät ovat metsäisiä alueita kokoon katsomatta, joissa toiminnan järjestäminen on mahdollista. Metsäkohteissa on käyty pyrkien tutkailemaan niitä varhaiskasvatuksen näkökulmasta.

Miksi metsään?

Metsä tarjoaa monella tapaa parhaan mahdollisen leikkipaikan eri ikäisille lapsille. Epätasainen, vaihteleva maasto haastaa ja kehittää motoriikkaa sekä riskinottotaitoa, luonnossa riittää tutkittavaa vuodenaikojen vaihtelun mukaan ja ympäristö itsessään tarjoaa virikkeitä lasten mielikuvituksen ruoaksi. Erityisiä välineitä tai pitkälle vietyä suunnittelua ei siis välttämättä tarvita, kun nenäsuunnaksi otetaan metsä.

Kuluneen vuosikymmenen aikana on tehty merkittäviä tutkimuslöytöjä, jotka näyttävät valtavia terveyshyötyjä säännöllisestä luontokosketuksesta. Säännöllisen luontokosketuksen on todettu muun muassa parantavan immuunijärjestelmän toimintaa ja koettua vireystilaa sekä alentavan stressiä. Mikä olisikaan metsää parempi leikki-, oppimis- ja työympäristö?

1. Sovintopuisto ”peikkometsä”, Lummepolku

Etäisyys tietä pitkin:

Pieni, mutta monipuolinen. Maasto sekä tasaista että rinnettä. Maa- ja kiipeilypuita tasapainoiluun ja kiipeilyyn. Lahopuuta, kääpää ja koivussa pahka.

Monipuolisesti eri puulajeja mm. vaahteraa, isoja pihlajia, kuusia, pähkinäpensasta, tuomea ja koivuja.

Pähkinäpensas

Heijastava metsästys

Jokainen ottaa korista yhden heijastimen kerrallaan ja piilottaa sen metsään. Kun kaikki heijastimet on piilotettu, lähdetään etsimään. Aina kun heijastin löytyy, se tuodaan koriin.

Otsalamput ovat hauska apu.

Valoisaan aikaan toimii myös ”timanteilla” eli kiiltävillä kivillä.

METSÄT

2. Peltolan päiväkodin pohjois- ja länsipuoli, Lummetie 27

Etäisyys tietä pitkin:

Pohjoispuolella rehevä, ruohoinen ”viidakko”, jossa muutama iso paju ja keskikokoisia mäntyjä sekä kiipeilyyn sopiva salava.

Länsipuoli haapavaltaista, hiekkatien reunalla pusikkoista, mutta sisemmällä on useampi tyhjempi ”tasku”, joissa on maapuuta rakenteluun.

Etelässä, Lummetien puolella, sijaitsee ”haaksirikkopaikka” merirosvoleikkeihin.

Paikoin hieman roskaista ja märkää.
Kumisaapas-kurahousu-varustus.

Merirosvolaiva

Rakentakaa maapuista merirosvolaiva rekvisiitaksi tai siltoja märempien kohtien yli.

Märät paikat ovat loistavia myös kalastusleikkeihin.

Aikuinen voi hyvin alustaa leikkiä kertomalla tai lukemalla aiheeseen sopivan tarinan.

METSÄT

3. Maitikkapuisto, Simonkallion pururata

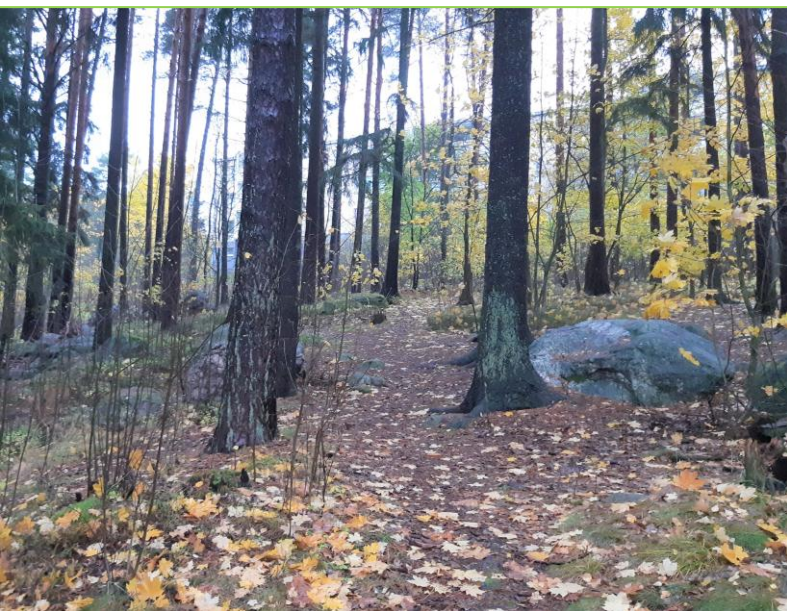
Etäisyys tietä pitkin:

Havupuuvaltainen kuiva kangasmetsä, johon mahtuu useita ryhmiä samaan aikaan; koko pururadan pohjoispuoleinen rinne on hyvää leikkimaastoa.

Loiva rinne, jossa paljon polkuja. Tasapainoilu- hyppely ja kiipeilykiviä, rakentelumateriaalia.

Peränurkassa, korkeimmalla kohdalla, paljaskallioinen ”kyöpelinvuori” tms. tarinalliseen leikkiin.

Todella hyvä metsäkohde.

Metsätempurata

Tämä on loistava paikka metsätempuradalle! Tehkää yhdessä erilaisia esteitä, jotka tulee ylittää, alittaa tai kiertää. Haastetta voi lisätä esimerkiksi laittamalla kävyn pään päälle. Kuinka pitkälle pääsette ilman, että käpy putoaa?

4. Koira-aitauksen ja pururadan väli, Simonkallion pururata

Etäisyys tietä pitkin:

”Koskenlaskupaikka”

Tasainen maasto, joka rajautuu koira-aitaukseen ja hiekkatiehen. Valoisa ja avarahko leppävaltainen alue. Maassa sammallehtipeite, jonka päällä kasvaa harvaa vadelmaa ja jonkin verran nokkosia. Oivallinen leikkipaikka loppusyksyllä, talvella ja alkukevällä, kun nokkoset ovat voimattomia.

Useita hyviä tasapainoilurunkoja eli kaadettuja harmaaleppiä, paljon keppejä leikkeihin, ei polkuja/tallautunut.

”Viidakkomäki”

Heinikkoinen, korkeahkoa kasvillisuutta omaava mäki, jossa kotiloita. Hyvä lisähaaste muun seikkailun lomaan. Toimii ”viidakkomäkenä” tai vaikkapa ”tulivuorena”.

Koski

Lapset uivat joessa eli kuljeskelevat ympäriinsä, kun sanotaan ”koski”, tulee kivuta nopeasti tukin päälle turvaan ja pysyä siinä kosken ajan. Kun ”koski ohitettu”, palataan uimaan. Leikkiin voi lisätä ”lohen” eli hipan. Hipa ei pääse tukin päälle.

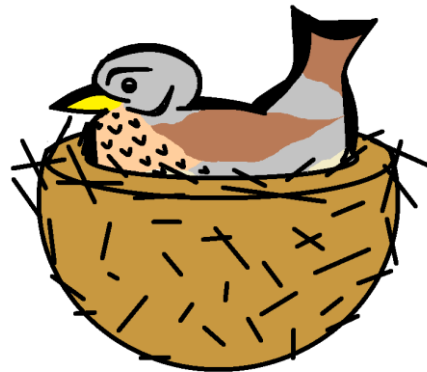

METSÄT

5. Kylmäojan varsi, Simonkallion pururata

Etäisyys tietä pitkin:

Keväällä tämä kohde on monien lintujen suosiossa. Erityisesti voi löytyä paljon rastaiden, varsinkin räkättirastaiden pesiä (huhtikuussa), jotka näkyvät pururadalle. Räkättirastaan pesä on heinistä ja savesta tehty puolipallo esim. puun oksalla.

Puron yli kaatuneet puut ovat myös hyviä pesimäpaikkoja rastaille. Kottaraiset sitä vastoin pesivät koloissa tai pöntöissä. Tiesitkö, että kottarainen matkii taitavasti muitten lintujen laulua?

Keväällä mahtava paikka katsella, kuunnella ja opetella lintulajeja ja niiden ääniä.

Lintu- ja muut luontokortit voit ladata täältä:

<https://ulkoluokka.fi/materiaalit/>

Apua lajien tunnistamiseen ja tallennettuja lintujen ääniä:

<http://www.luontoportti.com/suomi/fi/>

Lintukortit

Tulostakaa ja laminoikaa lintukortit retkelle mukaan. Bongaus on mukavaa tekemistä kävelyn lomaan.

Lintujen äänien opettelu kannattaa aloittaa aivan alkukevällä, kun kaikki siivekkäät eivät ole äänessä samaan aikaan.

METSÄT

LEIKKI-
PUISTO

6. Simonkallionpuisto, Simonkalliontie 16

Etäisyys tietä pitkin:

Ensinäkemältä vaatimaton puisto kätkee syvyyksiinsä hienon ja rauhallisen avokallion. Kallion jyrkempi länsireuna on kokonaan aidattu verkkoaidalla. Perällä, lounaisnurkassa jyrkempää, kuitenkin kiertämällä hyvin saavutettavia kotileikki- tai merirosvoluola-paikkoja. Tasainen lakipiste varsin suuri. Leikkialueesta voi tarvittaessa rajata jyrkemmän lounaisrinteen pois.

Leikkipuiston puoleinen kalliomäki soveltuu mäenlaskuun, myös liukurein. Verkkoaita estää liukumisen autotielle. Tässä on myös hyvä leikkiä vuorikiipeilyä. Itse leikkipuistossa on ainoastaan laivan masto -kiipeilyelementti ja hiekkakenttä.

Leikkipuiston puoli

Mäen laki

Lounaisnurkka

Kuka pelkää mustekalaa?

Laivan masto vie mielikuvituksen merirosvoihin ja tuntemattoman kalliosaaren valloitukseen. Leikin voi aloittaa hiekkakentältä "kuka pelkää mustekalaa" -leikillä, kun merirosvot vasta seilaavat kohti kalliosaarta.

Leikkijät asettuvat riviin. Heidän tehtävänsä on juosta kentän toiseen pätyyn jäämättä kiinni. Kentän keskellä on mustekala eli hippa. Kiinnijääneistä tulee mustekaloja.

Alkuleikin jälkeen "Hiio-hoi! Maata näkyvissä!", on aika valloittaa villi ja vapaa kalliosaari!

METSÄT

7. Koisoranta, Varikon vieressä

Etäisyys tietä pitkin:

Koivuvaltainen sekametsä. Hyvin maapuita ja rakentelumateriaalia. Kuusien keskellä pieni suppa. Helppo rajata; varikon aita ja hiekkatiet joka puolella.

Hieman isoa romua, kuten kaivonrengas.

Maahisten grilli

Käpyjä maahisten grilliin: Kaivonrengas on maahisten grilli, jossa on grillattu tammenterhoja jo monta päivää. Se käy siis todella kuumana. Kerätkää kasa käpyjä ja yrittäkää heittää käpy kerrallaan kaivonrenkaan sisään. Liian lähelle ei voi mennä, etteivät sormet pala.

METSÄT

8. Koivuhaan puulajipuisto, Meiramitie 2

Etäisyys tietä pitkin:

Monipuolinen ja tilava leikkipaikka useille ryhmille samanaikaisesti. Kallion päällä on iso mustikkakangasta oleva tasainen alue, jossa on kiipeily- ja hyppelykiviä, rakentelupuita ja eri tasoisia "reittejä" kivuta kalliolta ylös ja alas. Alempana enemmän rakentelumateriaalia ja piilopaikkoja. Parhaat kohteet lammasaitauksilta päin lähestyttäessä (kartassa katkoviivana):

1. Hiekkatien päältä tiukka vasen polulle, joka vie alueen korkeimpaan kohtaan.
2. Heti aidan jälkeen käännös vasempaan, suoraan polkua pitkin jonkin matkaa ja käännös oikealle, metsään.

1. Kallion päällä

2. Alempana metsässä

Seuraa johtajaa

Leikkikää "seuraa johtajaa". Toimii parhaiten pareittain tai pienryhmissä. Yksi johtaa ja kulkee edellä, muut seuraavat hänen perässään matkien mahdollisimman hyvin johtajan liikkeitä. Jonkin ajan päästä johtajaa vaihdetaan.

**Vilho Velhon
leikkivinkki**

9. Johansin tila, Koisotie 4 ja Koisotie 6

Etäisyys tietä pitkin:

Vanha Johansin tilan päärakennus, joka on vuokrattu Vantaan elävän musiikin yhdistykselle, Velmu ry:lle. Tontti on kaupungin omistuksessa. Hoitamaton nurmikkorinne tarjoaa motoriikalle mukavaa haastetta. Tontin länsirajalla puurivistö tarjoaa suojaa leikkeihin, joissa kaivataan omaa rauhaa. Puut muodostavat suojaisan tunnelin.

Viereinen tontti, Koisotie 6, on toistaiseksi tyhjä. Kunnes rakentaminen toteutuu, tontilla voi leikkiä. Pellon tasalla puiden ja pensaiden ympäröimä, avoin, epätasaisen heinikkoinen alue – hienoa jumppaa motoriikalle.

Molemmat alueet kevyen liikenteen väylää ylempänä, mikä helpottaa valvontaa.

Eläinten liikkumistyylit

Kokeilkaa rinteisellä nurmikolla samoja leikkejä, joita teette tasaisella maalla. Esimerkiksi vuorotellen eri eläinten liikkumistyyliä. Pehmeällä nurmikolla ei haittaa vaikka kaatuu. Miten luonnistuu karhukävely ylämäkeen ja alamäkeen? Entä kanina loikkiminen, hiirenä vipeltäminen, rapukävely, kotkan lento tai hirven harppominen?

METSÄT

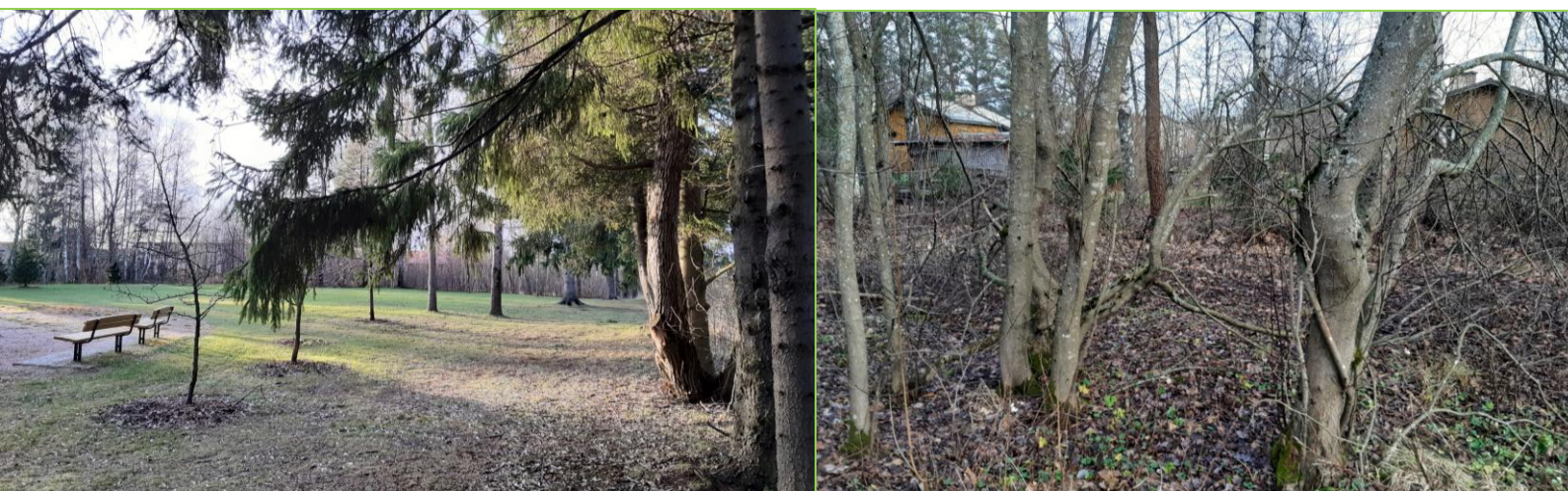
LIIKUNTA-
PAIKKA

10. Virmajuurenpolku 3, matonpesupaikalta pohjoiseen

Etäisyys tietä pitkin:

Lähellä matonpesupaikkaa, kevyen liikenteen väylän toisella puolella sijaitseva hoidettu nurmialue. Kohteessa on myös hiekkaläntti, jonka ympärillä ja takana metsäisempää. Takana pensaikkoviidakon kaistale, ennen kuin kasvillisuus harvenee.

Nurmikko mahdollistaa helpon kokoontumisen näköisälle ja yhteiset liikuntaleikit.

Sokkoparit

Sokkona olo voi olla haastavaa, siksi sitä on hyvä harjoitella. Leikkijät asettuvat pareiksi, toinen toisen selän taakse, kämmenet ensimmäisen olkapäillä. Ensimmäisenä oleva on sokko ja laittaa silmät kiinni, toinen on sokon ohjaaja. Ensin valitaan yksinkertainen reitti, nurmikolla paikasta A paikkaan B. Asteittain vaikeutetaan; reitillä voi olla puita ja muita esteitä sekä epätasaisuutta. Myös sokkopareja voi yhdistää junaksi. Ohjaamista ja ohjattavana olemista voi alkuun harjoitella myös niin, että molemmilla on silmät auki. Harjoitetta ennen ja/tai jälkeen on hyvä keskustella toisen huomioimisesta ja auttamisesta sekä tunteista, mitä tehtävä herätti.

METSÄT

11. Virmajuurenpolku 4, matonpesupaikalta etelään

Etäisyys tietä pitkin:

Yksityisen päiväkodin edustalla
kaistale hoitamatonta nurmikkaa
ja eteläpuolella, alempana
koivuvaltainen metsäläntti.

Kevyen liikenteen väylät tekevät
kohdasta helposti saavutettavan ja
pehmeä metsäpohja ja pieni
nousu nurmikkoalueelle tarjoavat
haastetta pienten ryhmän
motoriikalle.

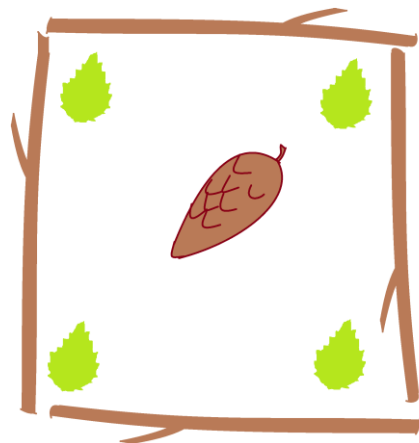

Metsätaulu

Tarkoituksena on tehdä maahan taulu. Nurmikko tai
hiekk-alue on hyvä paikka taululle. Ensin haetaan
riittävästi luonnonmateriaaleja taulun tekoon. Toki
niitä voi noutaa lisää kuvan edetessä.

Oksista tehdään riittävän suuret kehykset. Minkä
jälkeen koostetaan kuva.

Kuvan työstöön voi antaa vapaat kädet, valita
yhteisen aihealueen tai antaa tarkkoja ohjeita.
Tarkat ohjeet parantavat hahmottamiskykyä ja
antavat ensin hauskan tehtävän oikean
luonnonmateriaalin löytämiseen. Esim. Hae käpy.
Laita käpy kuvan keskelle. Hae neljä lehteä. Laita
kuvan jokaiseen nurkkaan lehti... jne.

**Vilho Velhon
leikkivinkki**

METSÄT

12. Osmankäämintie 40A

Etäisyys tietä pitkin:

Etelästä, Peltolantieltä päin lähestyttäessä ensin kivikehä, jolta lähtee epäselvä polku pohjoiseen päin, mukaillen joen muotoja. Joen varressa lahoppuuta ja kaatuneita runkoja kulkemista sopivasti haastamaan. Rungoilla kasvaa arinakääpää. Muutamia komeita, vanhoja haapoja sekä kuusia.

Paljon nähtävää pienellä alueella. Kohde sopii hienosti tarinalliseen toteutukseen tai vaikkapa kuvasuunnistukseen. Tulevilla sivuilla ehdotus tarinatoteutuksesta ja tukimateriaalit.

Arinakääpää on historiallisesti käytetty uunissa pitämässä tulta kytemässä yön ajan. Aamulla tuli on elvytetty kytevästä käävästä.

Kumisaapas-kurahousu -varustus.

Eksynyt orava

Kerääntykää kivikehälle kuulemaan tarina ja lähtemään seikkailulle. Kannattaa toteuttaa pienryhmissä, jotta kaikki pääsevät selvittämään vihjeitä. Yksi aikuinen voi toteuttaa tarinaa pienryhmän kanssa, sillä aikaa kun muut leikkivät viereisillä nurmikkoalueilla tai joen varressa kivikehän eteläpuolella. Tarvittavat materiaalit seuraavilla sivuilla.

Tarinan voi toteuttaa muussakin paikassa, ilman karttaa, keksimällä omat vihjeet. Kunhan alueella on kuusi.

Eksynyt orava

Olin ihailemassa puron kimallusta ja kuuntelemassa sen solinaa, kun korviini kantautui erikoista ääntä, melkein pä ulinaa. Mietin, mikä ihme tuolla valittaa. Joen pientareella kyyhötti märkä, suttuinen möykky. Lähestyin uikuttavaa, ruskeaa möykkyä varoen. Se tärisi.

Lähempänä huomasin möykyn olevan pienen pieni, karvainen orava, joka hytisi kylmissään! Otin oravan kämmenelle ja kuivasin sen takin helmaan. Hetken orava lämmitteli takkini alla, kunnes alkoi puhua. Vaikertaen orava kertoi nukkuneensa viime yönä levottomasti – liekö pöllö huhuillut liian äänekkäästi. Rauhottomasti pesässään kierien, orava vierähti liian lähelle sen suuaukkoa ja putosi ulos pesäkolostaan tömpsähtäen maahan saakka.

Pää pyörällä pudotuksesta orava etsi hoiperrellen kotipuutaan, mutta onnettomuudekseen liukastui mudassa ja luiskahti kylmään jokeen! Aikansa orava räpiköi joessa, kunnes se onnistui tarttumaan joen pientareella oleviin oksiin ja nousemaan maalle.

Nyt on lohduton orava eksyksissä ja kaipaa apua löytääkseen takaisin kotiinsa. Mutta mikä neuvoksi, tuumin? Enhän minä tiedä, missä orava asuu!

Onneksi olen hyvää pataa metsän keijujen kanssa. Kuuletteko tekin niiden kuiskuttelun? Keijut lupaavat auttaa meitä.

Vaikka keijut pysyvät yleensä näkymättömissä, niillä on omat keinonsa antaa vihjeitä. Välillä minun on vaikea ymmärtää näitä vinkkejä, voisitteko te auttaa minua? Orava parka täytyy saattaa takaisin kotiin ja vain keijut tuntevat reitin.

Keijuvihje 1: Ei kuusi, ei mänty, mutta piikikäs kuitenkin.

Vastaus 1: Kataja

Keijuvihje 2: Kuin päivänsäde ja menninkäinen. Kaksi erilaista yhdessä.

Vastaus 2: Yhteen kasvaneet koivu ja vaahtera.

Keijuvihje 3: Jos puu olisi pystyssä, tämä olisi juuri sopiva sateensuoja metsän keijulle.

Vastaus 3: Arinakääpä kaatuneessa puussa

Keijuvihje 4: Tämä jättiläinen on ollut paikoillaan todella monta keijusukupolvea. Montako lasta tarvitaan rungon ympärille peittämään runko?

Vastaus 4: Suuri haapa

Keijuvihje 5: Mitä oravat syövät? Mistä puusta niitä saadaan? Rivistön viimeinen on kurren koti.

Vastaus: Kuusirivistön viimeinen puu. Kannattaa samalla katsoa löytyykö oravan syömiä käpyjä.

Vinkki: Orava käsinukke, sorminukke tai kuva lisää tarinan vaikuttavuutta.

Seuraavilla sivulla tarinan tukikuvat ja kartta kasvattajan sekä mahdollisesti myös seikkailijoiden avuksi.

EK-SY-NYT O-RA-VA

LÖY-SIN MÄ-RÄN O-RA-VAN.
O-TIN SEN TAK-KI-NI SI-SÄÄN LÄM-MIT-TE-LE-MÄÄN.
LÄM-MET-TY-ÄÄN O-RA-VA AL-KOI PU-HU-A.

SE O-LI NUK-KU-NUT
LE-VOT-TO-MAS-TI
JA PU-DON-NUT PUUS-TA.

PÄÄ PYÖ-RÄL-LÄ
O-RA-VA LIU-KAS-TUI
JA PU-TO-SI JO-KEEN.

VIR-TA KUL-JET-TI O-RA-VAA.
LO-PUL-TA SE ON-NIS-TUI
NOU-SE-MAAN MAAL-LE.

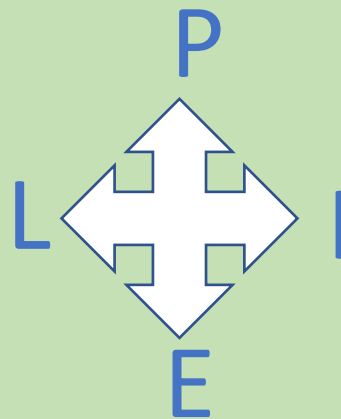
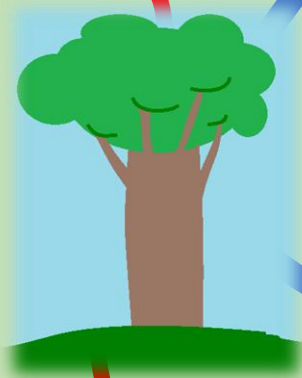

NYT ON O-RA-VA
EK-SYK-SIS-SÄ JA
KAI-PAA KO-TI-AAN.

ON-NEK-SI MET-SÄN
KEI-JUT AUT-TA-VAT MEI-TÄ JA
O-RA-VAA LÖY-TÄ-MÄÄN KO-DIN.

13. Peltolantie 26, tien eteläpuoli

Etäisyys tietä pitkin:

Nurmialue, jossa kiipeily-/roikkumispuu ja rypäs haapoja. Pitkänomainen, lyhyt mäki taloilla päin, johon mahtuu monta lasta samaan aikaan vaikkapa kierimistä harjoittelemaan. Haaparypäs houkuttelee pujottelemaan tai puuhippaan.

Puupujottelu

Olette "hassuja autoja liikenteessä" ja puut ovat "jähmeitä jalankulkijoita". Muihin autoihin tai jalankulkijoihin ei saa törmätä. Pujotelkaa puita eri tavoin: etuperin, sivuttain ja takaperin. Kaverin kanssa käsikynkkää, peräkkäin ja takaperin peräkkäin. Pujottelun sujuessa voi vauhtia lisätä.

Voi toteuttaa letkana tai vapaassa järjestyksessä. Leikkiin voi lisätä liikennevaloja eli aikuisia tai lapsia, jotka näyttävät punaista tai vihreää valoa. Valoina voivat toimia esim. syksyn lehdet tai väripaperit.

METSÄT

LEIKKI-
PUISTO

LIIKUNTA-
PAIKKA

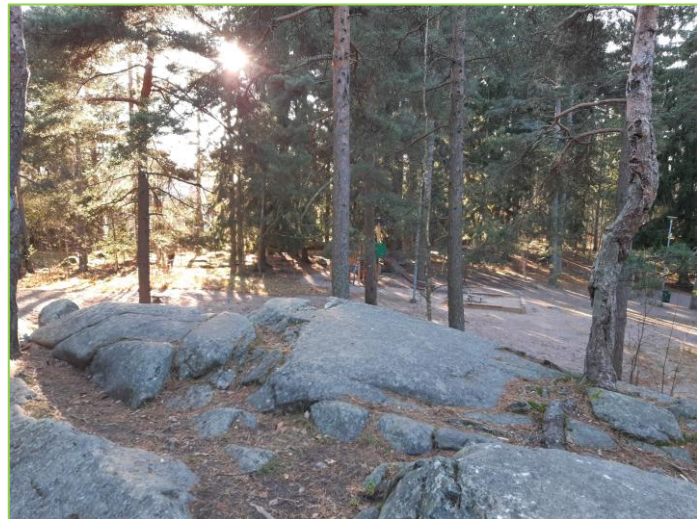
14. Leikkipaikka Metsäruusunpuisto, Raateitie 24

Etäisyys tietä pitkin:

Todella hyvä kokonaisuus erilaisiin aktiviteetteihin. Leikkipuistossa sopivan loiva avokallio, joka kutsuu kiipeilyyn. Havupuuvaltaista metsää, jossa pystyssä olevaa lahopuuta ja kiipeilykiviä. Viereinen nurmialue sopii pelailuun ja liikuntaleikkeihin. Kiipeilyteline, keinut, tasapainoiluvälineitä, liukumäki ja hiekkalaatikko.

Männyissä kilpikaarnaa, eli ne ovat vähintään 150-vuotiaita! Tikkojen nokkimisjälkiä rungoissa ja eri eläinten syömiä käpyjä tutkittavaksi. Seuraavalla sivulla kuvat helpottamaan eri eläinten syömien käpyjen tunnistamista.

Helppo rajata: Ympärillä kevyen liikenteen väylät, aidatut pihat ja päättyvä autotie.

Syntymäpäiväjuhlat

Täällä olisi helppo järjestää isolle porukalle monenlaista rastipistetoimintaa, esimerkiksi liikunnallisiin syntymäpäiväjuhliin. Nurmikolle pelailua ja liikuntaleikkejä, leikkipuistoon rata, kalliolle vuorikiipeilyä sekä ongintaa ja metsään vaikkapa kuvasuunnistus.

Kuka söi kävyn?

Myyrän syömä käpy on järsitty pienillä hamapailla tarkasti.

Myyrä

Oravan syömä käpy on rosoisempi.

Orava

Käpytikka

Käpylintu

Käpytikka kiilaa kävyn sopivaan kohtaan, kuten oksan tyveen ja nokkii siemenet esiin. Jälki on epämääräisen rosoista ja nokittuja käpyjä löytyy usein paljon.

Käpylinnun nokka on tehokas avaamistyökalu, jolla lintu halkaisee kävyn suomet.

15. Metsäruusunpuisto, Koivukyläntie 11

Etäisyys tietä pitkin:

Havupuuvaltainen, littana, suurilta osin kuiva, mutta matalan ojan halkoma metsä. Paljon kantoja ja käpyjä, ei rakentelupuita. Rajautuu yhdeltä sivulta tiehen, mutta tie ylempänä, töyrään päällä.

Ojassa mutaa mutaleikkeihin, muuten metsäksi hieman köyhä ”läpikulkumetsä”. Jos oja ja muta vetävät puoleensa niin kumisaapas-kurahousu-varustus.

Tasaisuutensa vuoksi sopii hyvin tilaa vaativiin leikkeihin metsäympäristössä, kuten puuhippaan tai ”maa-meri-laivaan”.

Mutakokkailut

Muta on likaista mutta – ah niin ihanaa! Kipot ja lapiot mukaan ja mutaa kokkailemaan!

Matala oja sopii myös hyvin joen ylitys- ja sillan rakentelu -leikkeihin.

16. Hiekkaharjun uusi vesitorni, Malminmäenpolku

Etäisyys tietä pitkin:

Malminmäenpolun itäpuolella havupuuvaltainen mäntykangas. Erittäin hyvä metsä leikkimiseen; polkuverkostoa, paikoin hyvin rakentelupuuta ja tasapainoilurunkoja, keskivaiheilla kuiva oja, jossa mainio mahdollisuus sillan rakentelu- ja joen ylitys leikkeihin.

Vesitornin mäki on loistava paikka harjoitella kulkua mäkimaa-astossa, myös hyvä pyllylaskupaikka. Koulun puoleinen mäki tarjoaa eri tasoista nousua ja laskua – heti ei tarvitse aloittaa jyrkimmältä ja korkeimmalta kohdalta.

Huipulla kannattaa käyttää hetki korkeuden pohdiskeluun – mitä näette teitä alempana? Entä ylempänä? Miksi vesitorni on korkea ja korkealla kohdalla? Vesitornin toimintamekanismia voi kokeilla esim. läpinäkyvän suppilon ja putken avulla.

Alligaattorit joessa

Yksi leikkijä on alligaattori, hän asuu joessa eli kuivassa ojassa. Muut ovat seeproja. Seeprat syövät heinää samalla puolella jokea. Kun alligaattori sanoo ”heinä loppuu”, seeprojen on siirryttävä syömään toiselle puolelle jokea. Alligaattori yrittää ottaa seeprat kiinni. Kiinni jäädessään seepra muuttuu alligaattoriksi.

17. Raatepuisto, Rusojuurentie 13

Etäisyys tietä pitkin:

Pienehkö mutta suojainen metsäalue pientalojen keskellä, päättyvän kadun, Rusojuurentien päässä. Pyöreämuotoinen, matala avokallio, yksi isompi kiipeilykivi, kasoissa ihmisen tuottamia murskekiviä rakenteluleikkeihin. Jonkin verran puutarhajätettä.

Tämä alue on helppo rajata, alue on sopivan pieni sekä tarjoaa pinnanmuodoiltaan ja kasvillisuudeltaan hyvän aihion piilosleikkiin tai kirkonrottaan.

Tikkurilan suunnasta tultaessa toimii myös oikotienä Metsäruusunpuistoon.

Kirkonrotta

Yksi on kirkonrotta, joka asettuu selin muihin leikkijöihin. Lausutaan loru ja yksi pesee kämmenin kirkonrotan selän: "Vasta pesty puhdas selkä, Rexionalla raikastettu, kuka siihen viimeks koski likaisilla sormillaan, tän ja tän viivan välistä". Pesijä piirtää selkään kaksi vaakasuoraa viivaa. Yksi leikkijöistä koskee sormella kirkonrotan selkään. Kirkonrotta kääntyy ja arvaa, kuka selkään koski. Jokaisesta väärästä arvauksesta tulee +10 laskua. Kun oikea koskija on arvattu, kirkonrotta jää laskemaan ja muut piiloutuvat. Piiloo saa vaihdella. Kirkonrotta huutaa "valmis" ja lähtee etsimään.

Kun kirkonrotta näkee ja tunnistaa jonkun, hän huutaa esim. "Niilo-rotta". Niilo tulee pois piilosta ja menee pesupaikkaan vangiksi. Vangit pelastuvat ja piiloutuvat uudelleen, kun joku pääsee huomaamatta pesupaikkaan ja huutaa "kaikki pelastettu". Itsensä voi pelastaa pois pelistä, sivustaseuraajaksi, huutamalla pesupaikalla "omat!". Leikki loppuu, kun kaikki ovat pelastaneet itsensä tai ovat vangittuja.

18. Anispuisto, Aniskuja 2A

Etäisyys tietä pitkin:

Pieni metsäläntti Valkoisenlähteentien pohjoispuolella. Soveltuu pienryhmän leikkeihin ja majan rakennukseen, mikäli ei tahdota tai ole aikaa lähteä pidemmälle, isompaan metsään. Ison ryhmän ja yli 3-vuotiaiden kanssa kannattaa suosia muita kohteita. Soveltuu askartelutarvikkeiden hakuun, erityisesti vaahteranlehtiä syysaskarteluun tarjolla.

Valkoisenlähteentien liikenteen melu kuuluu metsään. Tie tulee huomioida myös valvonnassa.

Lehtioravalla:
koivu – korvat,
vaahtera – pää,
haapa – vartalo,
tammi – käpälät ja
kuusi – häntä

Lehtiaskartelu

Syksyn lehdistä voi askarrella vaikka mitä! Kerätkää retkellä eri värisiä, eri puiden lehtiä. Antakaa niiden kuivua ja litistyä talouspaperissa kirjapinon alla. Lopulta voitte askarrella niistä metsän eläimiä kortteihin tai yhteiseen metsäjulisteeseen!

**Vilho Velhon
leikkivinkki**

METSÄT

19. Murattipuisto, Liljakuja 9

Etäisyys tietä pitkin:

Viereisen Kurjenpolven päiväkodin laajentumisen (tuleva Lauhatien päiväkoti) yhteydessä muutetaan puistoksi. Tällöin alueen luonne muuttuu.

Tällä hetkellä heinikkoinen, puustoinen joutomaa. Tiheähkö rypäs haapoja sekä yksittäisiä puita. Jonkin verran rakentelupuuta. Kun ylittää kevyen liikenteen väylän ja ottaa käyttöön päiväkodin puoleisen nurmen, löytyy suuriakin runkoja yhdessä kannettavaksi sekä pari kukkulaa. Pallo mukaan ja nurmikolle pelit pystyyn.

Tuleva puiston paikka

Laajennuksessa liitetään päiväkodin alueeksi

Esterata pölleistä

Kantakaa yhdessä puupöllit ringiin tai esteiksi sopivien välimatkojen päähän toisistaan. Piiri toimii nuotiopaikkana, eläinten aitauksena tai tarinapiirinä. Esterata on villihevosille. Keppihevoset ovat oiva lisä esteiden hyppimiseen.

20. Yrttipuisto, Rentukkatie 2C

Etäisyys tietä pitkin:

Paljon harvennettu, pieni metsäläntti pientaloalueen ympäröimänä. Kannot ja maakivet tarjoavat hyviä tasapainoilupaikkoja, pienten ryhmälle jopa kiipeilypaikkoja.

Helppo valvoa.

Kantohippa ja Laavamaa

Kantohippa: Hippa yrittää ottaa muita kiinni. Kannon päällä on turva. Turvaan mahtuu kerrallaan vain yksi leikkijä. Kun hippa saa kiinni, hippa vaihtuu.

Laavamaa: Kaikki kuljeskelevat metsässä. Kun leikin johtaja huutaa "laava valuu!" kaikkien pitää päästä mahdollisimman pian kantojen ja kivien päälle turvaan, sinne, missä jalat eivät pala. Kun johtaja huutaa "laava poissa!" pitää jälleen lähteä kuljeskelemaan. Leikkiin voi lisätä "laavamonsterin" eli hipan. Laavamonsteri ei pääse kantojen ja kivien päälle.

METSÄT

LEIKKI-
PUISTO

21. Ailakkipuisto, Kaivopolku

Etäisyys tietä pitkin:

Leikkipuistoon ja omakotitalojen tontteihin rajautuva liikenteeltä suojainen metsäläntti. Haapavaltaista sekapuustoa ja isoja kantoja. Varsin avoin ja littana, helppo valvoa, kunhan ohjeistaa lapset pysymään poissa omakotitalojen nurmikoilta.

Varsinaista metsän tuntua ei synny, sillä omakotitalot näkyvät joka puolelle. Tarjoaa kuitenkin rakentelu- ja leikkipaikan sekä mukavan motoriikkajumpan.

Viereinen leikkipuisto ryhmäperhepäivähoidon käytössä arkisin klo 9-11 ja 15-17.

Ilmansuunnat

Asettukaa keskelle. Tutkikaa kompassin avulla yhdessä, missä päin teistä katsottuna on pohjoinen, itä, etelä ja länsi. Jokaista ilmansuuntaa merkitsee konkreettinen asia luonnossa, joka siinä ilmansuunnassa on, esim. pohjoinen = kanto, itä = haapa, etelä = aita ja länsi = kuusi.

Leikinjohtaja jää keskelle. Hän sanoo jonkin ilmansuunnan ja sen symbolin esim. "länsi, kuusi". Leikkijöiden tehtävä on juosta länteen, kuusen luo ja takaisin keskelle.

Leikkiä voi muuntaa tarinallisemmaksi ja eri liikkumistapoja hyödyntäväksi käyttämällä eläimiä apuna. "Karhu kävelee länteen, kuusen luo ja palaa takaisin."

Vilho Velhon
leikkivinkki

METSÄT

LEIKKI-
PUISTO

22. Haarikkopuisto, Haarikkotie 3

Etäisyys tietä pitkin:

Tilava leikkipuisto, jossa keinut, linnunpesäkeinu, kaksi erilaista kiipeilytelinettä, hiekkalaatikko, juna, keinulauta ja katos.

Puiston pohjois- ja itäpuolella on metsäinen läntti, jossa on harvakseltaan isoja puita; vaahteroita, koivuja, kuusia ja mäntyjä. Löydättekö koivusta pahkan?

Soveltuu hyvin eriytettyyn toimintaan, ryhmästä isompi osa leikkipuistoon ja pienemmälle, vaihtuvalle ryhmälle toimintaa tai tehtävä metsään.

Sokkonaru

Virittäkää pitkästä narusta rata, joka kulkee puulta puulle. Tehtävänä on kulkea sokkona narusta kiinni pitäen rata alusta loppuun. Silmät suljettuna on helpompaa, silmät sidottuna haastavampaa. Sokkoilun voi tehdä myös pareittain niin, että toinen on näkevä ja auttaa sokkoa.

Vilho Velhon
leikkivinkki

METSÄT

23. Winterinmäki, Edvard Blomqvistin polku 4

Etäisyys tietä pitkin:

Kuivaa, havupuuvältaista metsää. Kiviröykkiöitä kiipeilyyn, tasapainoiluun ja asioiden piilotteluun.

Alueelle mahtuu loistavasti monta ryhmää samaan aikaan.

Koska metsäalue on mäellä, se on varsin helppo navigoitava; mihin suuntaan lähteekin, päätyy polulle ja edelleen asutuksen luo. Kääntöpuolena se, että asutus näkyy metsän eri osiin.

Adjektiivien etsintä

Kuljetaan metsässä etsien erilaisia asioita tai paikkoja luonnosta. Esim. asioita: sileä, karhea, kiiltävä, pehmeä, kova. Esim. paikkoja: kaunis, ruma, iloinen, surullinen, värikäs. Keksikää itse lisää etsittäviä asioita ja myös lapset voivat itse keksiä adjektiiveja etsittäväksi!

METSÄT

24. K.H. Wiikinpuisto, Lauri Korpisen polku 1

Etäisyys tietä pitkin:

Lauri Korpisen polun eteläpuolella maasto kohoaa ja rinteessä polkuja, hyviä tasapainoilukiviä ja vanhoja matalia kiviaitoja. Metsä mäellä kuivaa kangasta kilpikaarnamäntyineen. Lähempänä Lauri Korpisen polkua rehevämpää, osittain viidakkomaisen tiheää, sopivaa viidakkoseikkailijoille.

Korkeimmalla kohdalla avokallio kiipeily- ja laskeutumisharjoituksiin. Kallio eri puolilta helppo ja haastavampi kiipeiltävä.

Paljon männynkäpyjä heittoharjoituksiin.

Vuorikiipeily

Harjoitelkaa oikea kiipeilysolmu; tuplakasi, ohjeet seuraavalla sivulla. Kiinnittäkää pitkä köysi puuhun tuplakasilla ja käyttäkää köyttä apuna mäelle eli vuorelle noustaessa ja/tai laskeutuessa.

Köyden käyttöä voi hyvin aluksi harjoitella leikkipuiston liukumäessä, tasaisella alustalla tai polulla, jossa on rinnettä.

Haastavammassa mäessä varmista, että osaat tehdä tuplakin oikein.

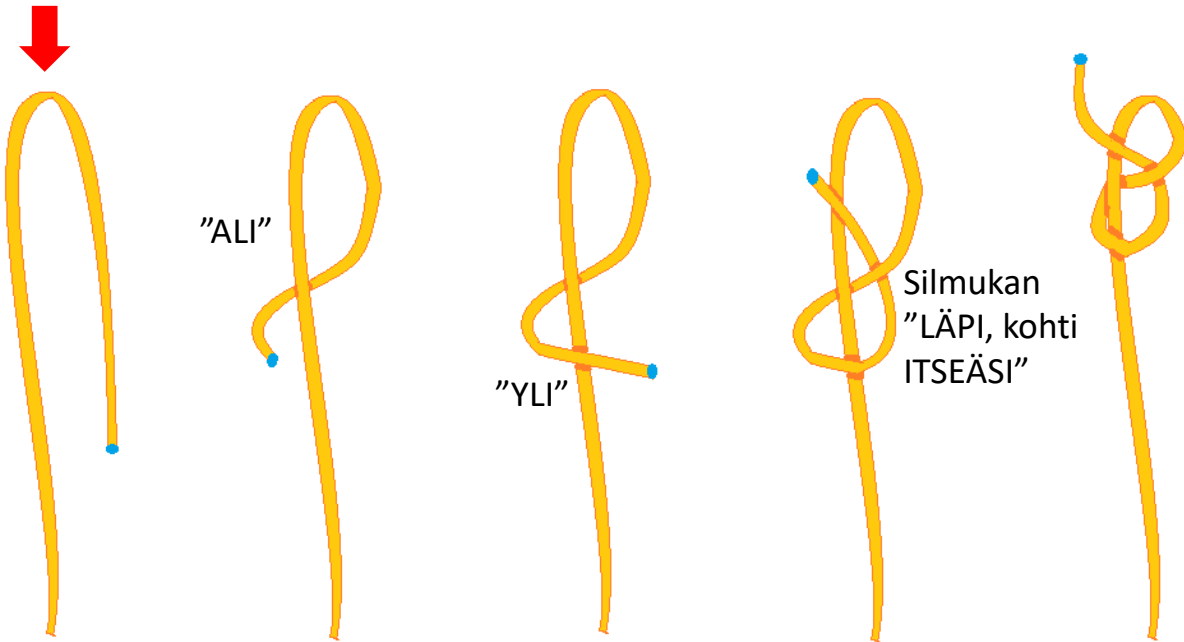

Kasi ja tuplakasi

Tuplakasi on solmu, joka kannattaa opetella. Tuplakasi on yleisesti kiipeilyssä käytetty solmu, koska se on todella vahva ja helppo avata kovankin käytön jälkeen.

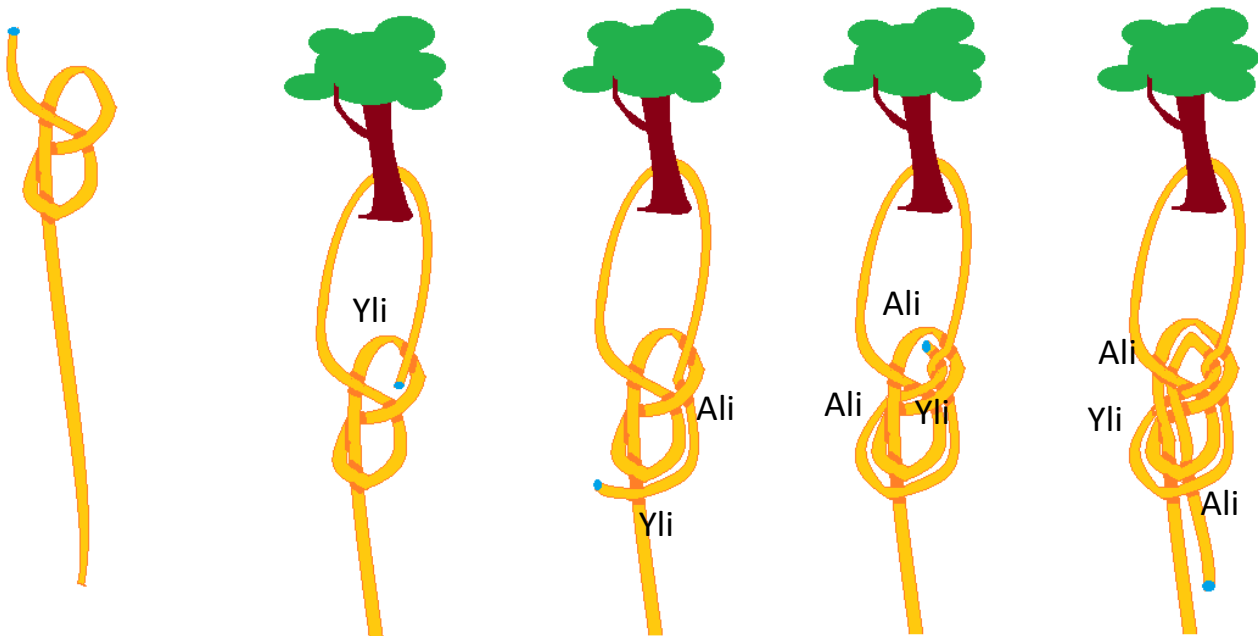
Pidä vasemmalla kädellä tästä kiinni, oikealla kuljetat köyden päätä

Kasi tehdään lorun tahtiin: "ALI, YLI, LÄPI, KOHTI ITESÄSI"

Tuplakasi tehdään seuraamalla tarkasti kasin reittiä.

Tee silmukka esim. puun ympäri. Lähde seuraamaan kasin reittiä. Jos kasin köysi menee YLI, myös tuplakan köysi menee YLI. Jos kasin köysi menee ALI, myös tuplakan köysi menee ALI.

25. Jokiniemenkatu 19

Etäisyys tietä pitkin:

Toistaiseksi tyhjä tontti rautatien itäpuolella. Keskellä tonttia märkää, mutta pohjoisen puolen jalankulkuväylän, joka vie radan alikululle sekä Jokiniemenkadun kulmauksessa, hyviä puita rakenteluun. Paikoin pusikkoinen ja heinikkoinen, mutta kuljettavissa.

Parhaimmillaan loppusyksystä alkukevääseen, kun nokkoset ovat voimattomia.

Kevyen liikenteen väylän pohjoispuolella hyvin pajunkissoja mm. pääsiäisaskarteluihin.

Palokärjen nokkima puu Jokiniemenkadun ja kevyen liikenteen väylän kulmassa.

Majan rakennus

Rakentakaa paikka eväiden syöntiä varten. Voitte tehdä yhteisen ison majan tai vaikkapa istumaringin.

Pressut tai tarpit sekä kiinnitysvälineet, kuten kuormaliinat ja narut, vievät evässuojan rakentamisen uudelle tasolle.

Retken lopuksi maja on hyvä purkaa. Luonnossa liikkuesssa opetellaan, ettei omasta vierailusta jätetä jälkiä luontoon. Purkaminen ja maisemointi on myös hauskaa!

METSÄT

VETTÄ

SUOSIKKI

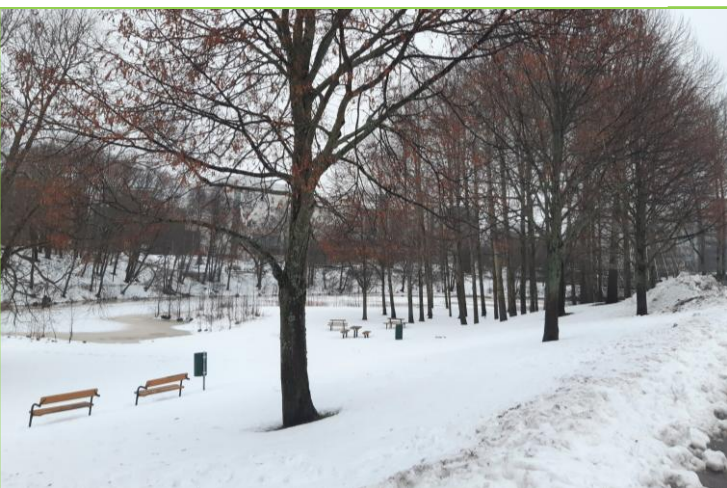
26. Heureka-kivimuseo ja jokiympäristö

Etäisyys tietä pitkin:

Kevyen liikenteen väylän Heurekan puoleinen kivimuseo on loistava kohde hyppely-, kiipeily-, parkour- ja piiloleikkeihin eri ikäisille. Junaradan puoleisella sivustalla istutuksia reunustaa kaarteleva kivetys, joka houkuttelee juoksuradalle ja liikenneleikkeihin! Viereinen nurmikko yksi monista oivallisista eväiden syöntipaikoista.

Kevyen liikenteen väylän joen puolella eväspöytiä ja nurmikkoinen alamäki. Radan puoleisen kevyen liikenteen sillan liepeillä haapavaltaisen metsäinen alue, jossa kasvaa syksyisin tatteja. Joen suvanto sinisorsille mieleinen uintipaikka. Tikkurilankoskea ja veden virtausta on mukava seurata sillalta käsin.

Kokonaisuutena kohde, jossa riittää paljon tutkittavaa ja ihmeteltävää.

Pamaus

Yksi lapsi on mäen alla, muut asettuvat mäen päälle. Alhaalla olijaa huutaa "pamaus" ja kaikki juoksevat mäen alas. Huutajaa vuorotellaan. Alastulon voi toteuttaa myös eri tavoin, kuten lumipalloina kierien, sivuttain, takaperin, nopeasti, hitaasti..

VETTÄ

METSÄT

27. Vernissanranta, eli joen pohjoispenger

Etäisyys tietä pitkin:

Ei suoranainen metsäalue, vaan jokiranta-alue, josta voi seurata ja ihmetellä veden kulkua joessa. Rannassa on paljon erikokoisia kiviä, joilla kävely ja hyppiminen ovat hyvää motoriikkaharjoittelua. Kivetyksiltä voi löytää myös hyvän paikan eväiden syöntiin. Ryhmän kanssa on sovittava selkeä sääntö, miten lähelle jokea saa mennä, kun alueella liikutaan vapaasti.

Myös täältä voi laskea kaarnaveneitä liikkeelle!

Veden äänimaisema

Istukaa rauhassa ryhmän kanssa kiville ja etsikää mukava asento. Harjoitellaan istumaan kivillä aivan hiiren hiljaa ja kuunnellaan ja tarkkaillaan veden äänimaisemaa. Suljetaan myös silmät kiinni ja kuunnellaan vielä tarkemmin veden liikkeitä. Miltä veden äänimaisema kuulosti? Voisiko sitä kuvata tai matkia liikkumisen avulla? Keksikää, millaisilla erilaisilla liikkeillä veden äänimaisemaa voisi kuvata!

VETTÄ

METSÄT

28. Värитеhtaanranta, eli joen eteläpenger

Etäisyys tietä pitkin:

Lähellä junarataa on joessa ankkalampi ja joen virtaus rauhallisempaa. Vanhan padon yläpuolella virtaus kovempaa. Padon yläpuolella leveä kaistale, jossa on kivenlohkareita ja joilla kävely loistavaa motoriikkaharjoittelua! Ryhmän kanssa on sovittava selkeä sääntö, miten lähelle jokea saa mennä.

Penger joelta kevyen liikenteen väylälle mukavan jyrkkä ”vuori” seikkailijoille. Useammassa kohtaa on katsomotyyppiset eväspaikat, joissa on hyvä kiivetä ylös ja hyppiä alas.

Värитеhtaan padon purkamisen ansioista saatatte havaita taimenia kudulla.

Rata katsomoon

Kivikatsomoon ja rappusiin saa tehtyä mahtavan radan! Mistä kuuluu mennä ylös ja mistä alas? Millä tyyllillä? Pujottelu tötsinä voi hyvin käyttää kiviä, kepeistä saa tehtyä nuolia ja esteitä ja niin edelleen.

METSÄT

LIIKUNTA-
PAIKKA

29. Påkaksenpuisto, Kuninkaalantie 6B

Etäisyys tietä pitkin:

Nurmialuetta pelailuun ja liikuntaleikkeihin sekä metsäinen alue Kuninkaalantien puolella. Kotiseututalo Påkaksen tontti on kaupungin omistuksessa, Kotiseututaloa ylläpitää yhdistys.

Metsässä etupäässä kuusta, vaahteraa ja mäntyjä. Paljon matalia kiviä tasapainoiluun ja motoriikkaharjoitteluun. Hyvä näkyvyys Kuninkaantielle päin, varsinkin keskivaiheilla sijaitsevalta pieneltä avokalliolta -"tähtystyspaikalta".

Påkaksessa on asuttu jo kivikaudella eli 2800–2300 vuotta ennen ajanlaskun alkua, hurjaa! Paikalla nykyään sijaitseva kotiseututalo Påkaks on entinen ratsutila. Lisää Påkaksen historiasta osoitteessa:

<https://www.pakas.fi>

Puuhippa

Kun leikkijä koskettaa puuta, hän on turvassa. Yhteen turvaan mahtuu yksi leikkijä. Kun hipat huutavat "vaihdapa puuta" on kaikkien lähdettävä pois turvasta. Samaan turvaan ei saa heti palata.

METSÄT

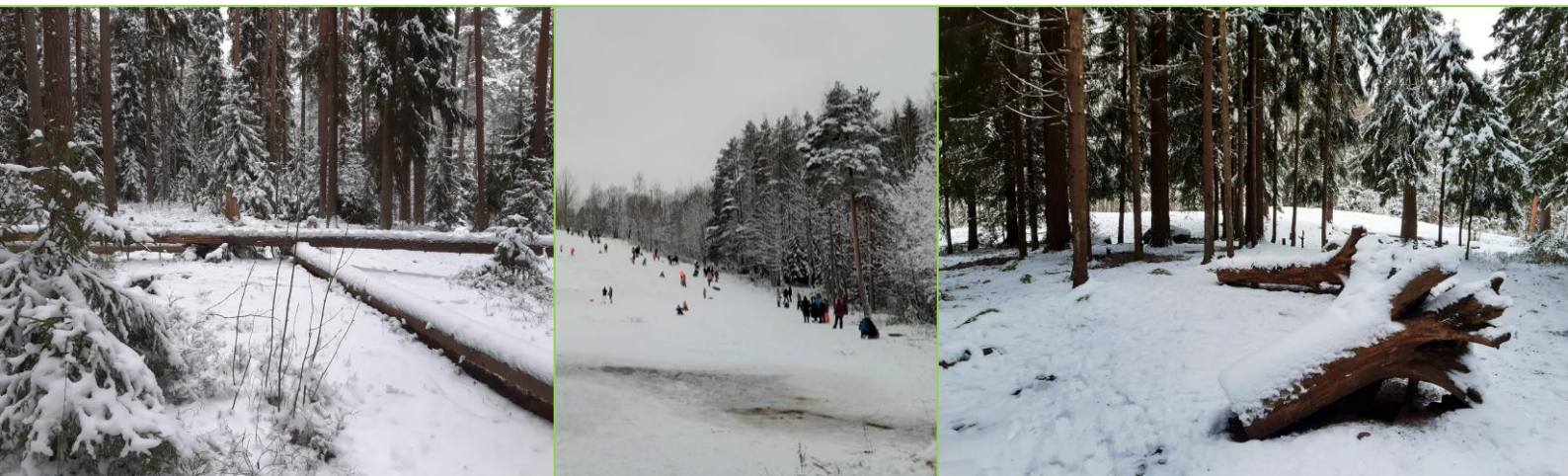
30. Simonsillan metsä, Kallioimarteentie 16

Etäisyys tietä pitkin:

Simonsillan metsä on laaja, useasta suunnasta lähestyttävä metsäalue kuntoilureitteineen. Tarkempi kartta metsän tästä osasta seuraavalla sivulla.

Matonpesupaikalta pohjoiseen havupuuvaltaista, erittäin hyvää leikki- ja retkeilymaastoa eripuolilla aluetta. Rinteessä hyvin maapuuta mm. majanrakennukseen. Useammassa kohdassa tasapainoiluun ja metsätempuratoihin soveltuvia runkoja. Kuntoreitin muodostaman silmukan pohjoispäässä märkä, alava kohta.

Möskärinmäki loistava pulkkailukohde.

Kartat

Kaipaatko tarkempaa karttaa jostain osasta Vantaata? Tässä kaksi hyödyllistä osoitetta, Kartta Vantaa:

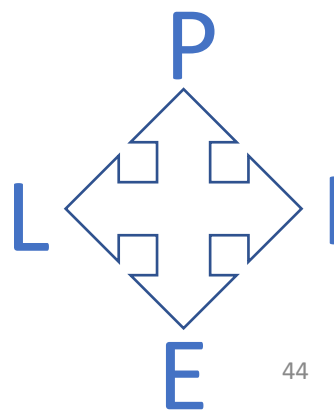
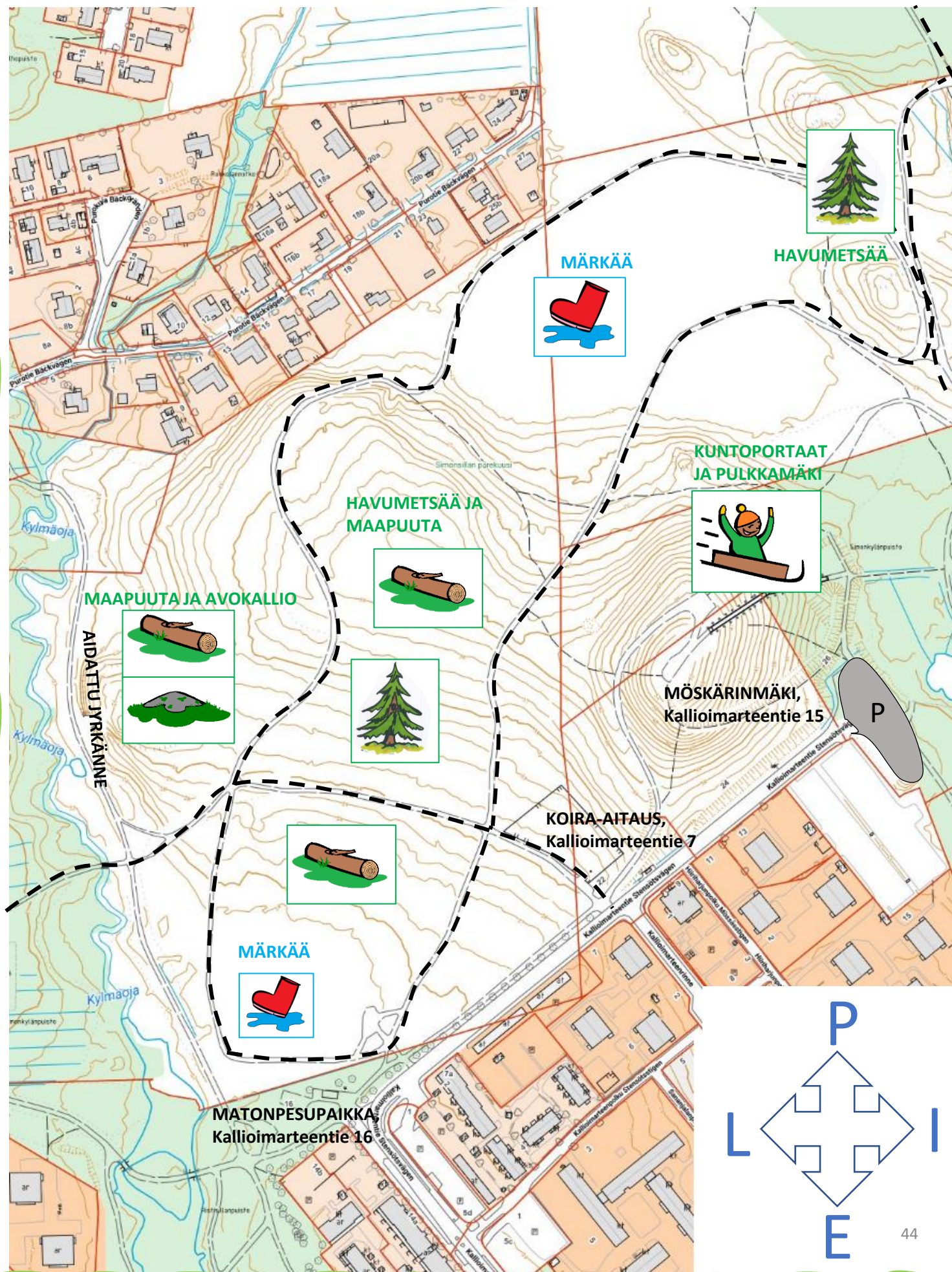
<https://kartta.vantaa.fi/> ja Maanmittauslaitoksen Kansalaisen Karttapaikka: <https://asiointi.maanmittauslaitos.fi/karttapaikka/>

50m

31. SIMONSILTA

valaistu kuntoreitti
polku

METSÄT

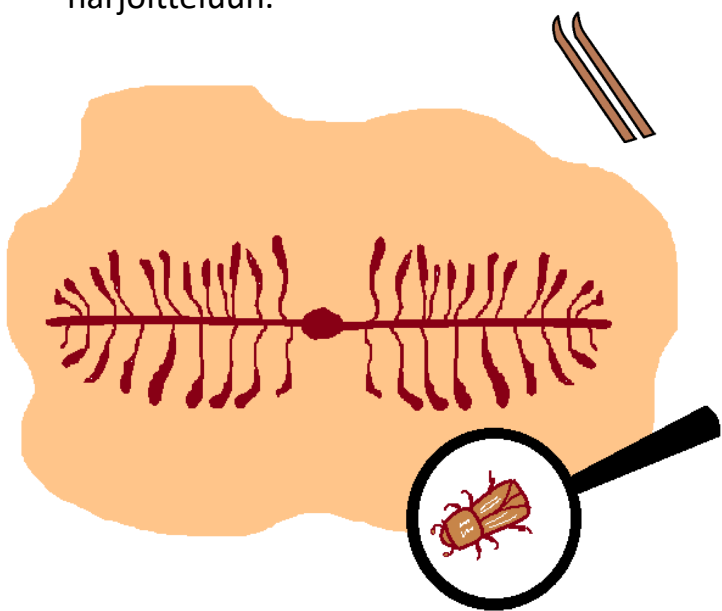
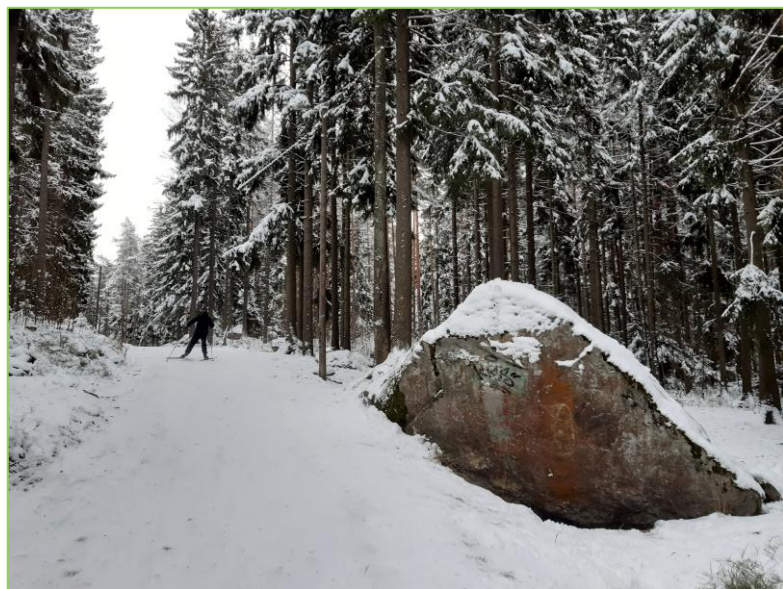
31. Simonsillan metsä, Kallioimarteentie 15

Etäisyys tietä pitkin:

Simonsillan metsä on laaja, useasta suunnasta lähestyttävä metsäalue kuntoilureitteineen. Tarkempi kartta metsän tästä osasta seuraavalla sivulla.

Möskärinmäen parkkipaikalta koilliseen Hiirilammet ja havupuuvaltaista metsää, ennen peltoaukeaa.

Pelto hyvä tasainen paikka hiihdon harjoitteluun.

Koko tämä havupuualue on erinomainen eläinten syönnösjälkien tutkailuun. Löydätkö oravan, myyrän, käpytikan ja käpylinnun syömiä käpyjä?

Entä kuusia, jotka ovat joutuneet kirjanpainaja-kovakuoriaisen toukkien syömiksi?

Eläinten elämää

Mitä metsän eläimiä tai niiden syönte- tai jalanjälkiä olette nähneet? Miten mikäkin eläin liikkuu? Entä ääntelee? Rakentakaa pienryhmissä eri eläimille kodit. Millaisessahan kodissa kirjanpainaja asuu..

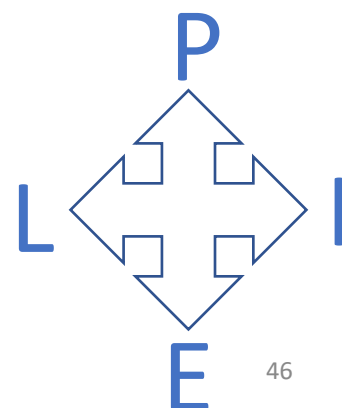
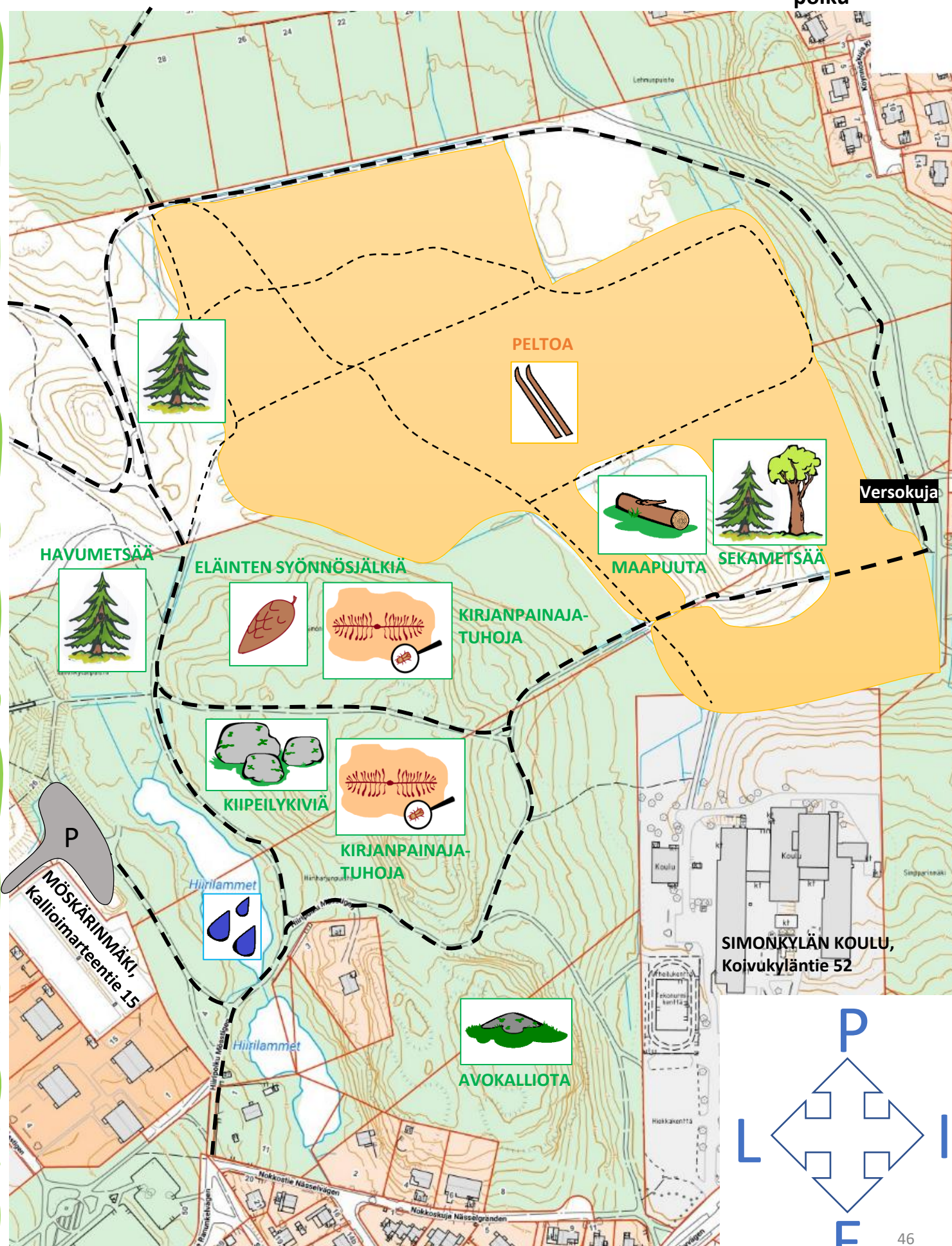

50m

32. SIMONSILTA

valaistu kuntoreitti

polku

32. Simonsillan metsä, Koivukyläntie 66

Etäisyys tietä pitkin:

Simonsillan metsä on laaja, useasta suunnasta lähestyttävä metsäalue kuntoilureitteineen. Tarkempi kartta metsän tästä osasta seuraavalla sivulla. Metsän tämä osa rajoittuu pohjoisen puolella rautatiehen, rautatie on aidattu. Rautatien ali kulkee kevyen liikenteen väylät ABC Ilolan molemmilta puolilta, joita pitkin metsään pääsee kulkemaan Ilolan suunnasta.

Metsässä hieno avokallioinen mäki, Lejleberget. Laki paahteista mäntykangasta, jossa mukavasti tasapainoilu- ja hyppelykiviä. Mäen harjalla kulkee leveähkö merkattu polku. Leikkimiseen pohjois- ja itäpuoli hyviä, lounaisrinteellä iso jyrkänne, jota kannattaa välttää.

Mäen itäpuoli kuusivaltaista metsää, jossa paljon käpyjä ja syöntijalkiä. Mäen länsipuoli, jyrkanteen alla, mukavaa sekametsää. Pidemmällä lännessä tasaista, metsäistä, mutta paikoin märkää entistä peltoa. Havumetsät kuntoilureittien tuntumassa hyviä leikkipaikkoja.

Lejleberget, laki

Lejleberget, polku

Havumetsää kuntoilureitin tuntumassa

Käpyralli

Tavoitteena on kerätä mahdollisimman monta käpyä, yksi kerrallaan, annetussa ajassa. Äänimerkistä keräys alkaa ja toisesta keräys loppuu. Käpyrallin jälkeen kannatta kävyillä toteuttaa vaikkapa tarkkuusheittoa.

33. SIMONSILTA

autotie
valaistu kuntoreitti
polku

50m

Metsitetty pello

SEKAMETSÄÄ

AVOKALLIO

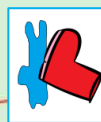
HAVUMETSÄÄ

Metsitetty täyttömää,
valkeakuiluista

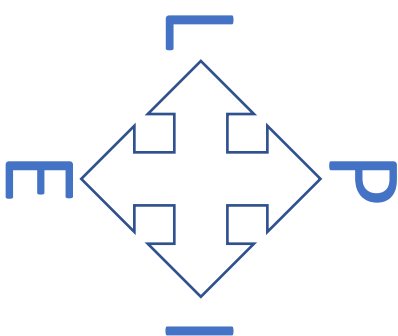
suo

MÄRKÄÄ

PELTOA

ABC ILOLA,
Koivukylänväyä 66

Koivukylänväyä Björköylän

Koivukylänväyä Björköylän

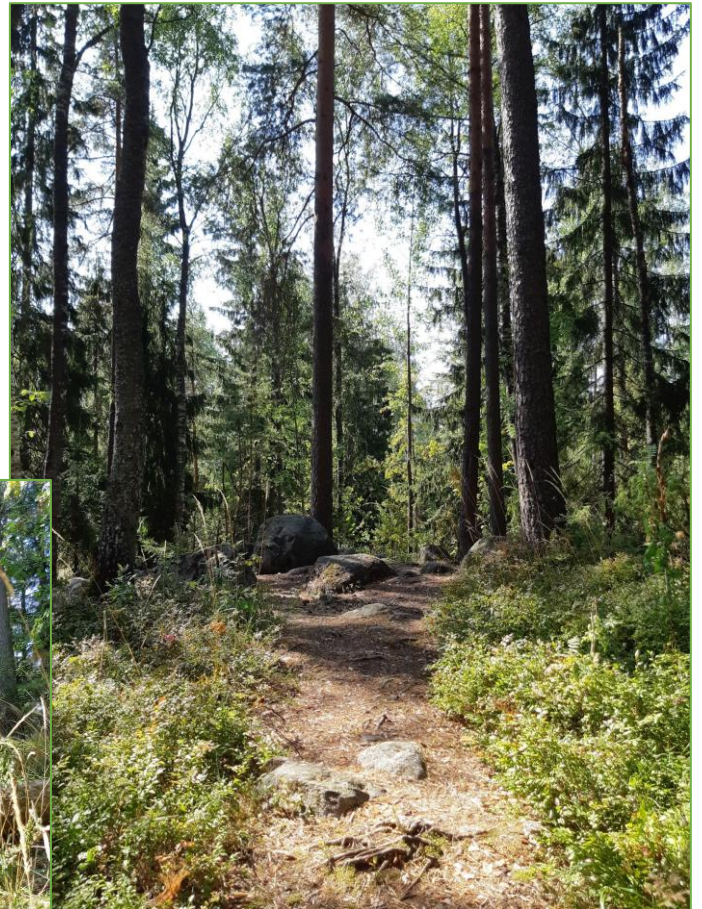
Koivukylän

33. Simpparinmäki, Simonkylän koulu

Etäisyys tietä pitkin:

Simonkylän koulun takana sijaitseva lähivirkistysmetsä, jonka kiertää leveä ja melko helppokulkuinen polku. Metsän puusto on pääosin koivua, mäntyä, kuusta ja pihlajaa. Metsässä harmillisesti ja paikoittain hieman romua ja roskaa.

Kaatonut puu tasapainon harjoitteluun.

Älä seuraa johtajaa

Leikkikää ” älä seuraa johtajaa”. Leikkijät menevät jonoon. Jonon ensimmäinen kulkee edellä polkua pitkin / metsässä tehden jotakin omaa keksimäänsä liikettä. Takana oleva seuraa perässä, mutta tekee eri liikettä, kuin edellä oleva. Sama jatkuu koko jonon läpi, eli takana tuleva tekee aina eri liikettä kuin edellä oleva. Liikettä on hyvä vaihtaa useasti.

34. Viertolanranta, Iltaruskontie Helsinki

Etäisyys tietä pitkin:

Keravanjoen ja kevyen liikenteen väylän eteläpuolella sekametsäläntti. Puusto enimmäkseen koivua, pajua ja haapaa. Kevyen liikenteen väylän puolella sopiva kiipeilykuusi. Jonkin verran rakentelupuuta ja talvella latu. Metsä rajautuu kevyen liikenteen väyliin ja asutukseen – leikkialueen rajaaminen varsin helppoa.

Joen ylittävällä sillalla levennykset, joilta käsin on mukava katsella jokea ja sen virtauksen vaihtelua.

Aarrekartat

Piirtäkää leikkialueesta kartat esimerkiksi pienryhmissä. Vaihtoehtoisesti aikuinen työstää ja tulostaa karttapiirroksot etukäteen. Kun kartat ovat valmiita, pienryhmät piilottavat kartan alueelle aarteita, kuten hopealusikoita tai jalokiviä. Esineiden kannattaa olla erilaisia tai erivärisiä eri pienryhmillä. Merkitkää aarteet karttaan punaisilla rasteilla. Vaihtakaa päittäin aarrekarttoja ja lähtekää aarrejahtiin!

METSÄT

35. Kalkkikallion luonnonsuojelualue

Etäisyys tietä pitkin:

Laaja ja monipuolinen metsä, jossa on myös paljon korkeusvaihteluita. Erinomainen pidemmän matkan ja ajan retkikohde. Pääasiassa kangas- ja lehtometsää sekä avokallioaluetta. Kallioalueen korkeuksissa on näköalapaikka, jossa on hyvä pysähtyä tarkkailemaan maisemia. Kalkkikallio on saanut nimensä sen kallioperästä löytyvän kalkkikiven mukaan. Metsässä on paikoitellen märkää.

Vantaa-kanavan YouTubesta löydät esittelyvideon Kalkkikallion luonnonsuojelualueesta otsikolla: Vantaan lähiluonnossa – Kalkkikallion luonnonsuojelualue.

Värisuunnistus

Värittäkää paperille 6-12 eri väriä ja ottakaa paperit mukaan retkelle. Etsikää metsästä jokaisen värin kohdalle jokin samanvärisen asia. Huomatkaa, miten värit luonnossa muuttuvat eri vuodenaikoina.

36. Variskallio

Etäisyys tietä pitkin:

Kuusikkotien asutusalueen vieressä sijaitseva metsäalue, joka soveltuu hyvin leikkiin ja retkeilyyn. Maasto suhteellisen tasaista, puusto pääosin mäntyä. Kehätien vierellä enemmän kalliosoita aluetta ja Kuusikkotien asutuksen takana enemmän mäntymetsää.

Kaikki samaan piiloon

Rajataan/sovitaan leikkialue – esimerkki leikkialueen rajaukseen: ohjaajan pitää näkyä. Yksi leikkijöistä saa muutaman minuutin aikaa piiloutuakseen. Muut lähtevät etsimään piiloutunutta. Kun joku löytää piilottelijan, hän menee itse samaan piilopaikkaan. Lopulta kaikki ovat samassa piilopaikassa. Leikitään useamman kerran, että kaikki saavat olla piiloutujia. Tätä leikkiä voi myös tarinallistaa helposti: kettuomo on mennyt päiväunille suojaansa piilopaikkaan. Poikasten pitää löytää emo ja jäädä hänen kanssaan päiväunille.

METSÄT

LEIKKI-
PUISTO

37. Lindmaninkorpi, Keidaskuja 8

Etäisyys tietä pitkin:

Helposti saavutettava sekametsä pientaloalueen läheisyydessä. Metsän läpi kulkee leveä polku. Puusto on enimmäkseen kuusta, mäntyä, pihlajaa ja koivua. Metsän läheisyydessä (osoitteessa Keidaskuja 8) on myös suojaisa, rauhallinen ja aidattu leikkipuisto. Leikkipuistossa on kaksi keinueläintä, keinuteline, monitoimiväline (iso ja pieni liuku, palomiehentanko, katos, kiipeilyverkko, -tangot ja -köysi), jousikiikku 2:lle, palloseinä sekä kaksi penkkiä.

Luonnonmullistukset

Juostaan ympäristössä, aikuinen huutaa luonnonmullistuksia joilta suojaudutaan:

- Maanjäristys: Tukeva asento maahan ja järistään vastaan
- Tulivuoren purkaus: Nopeasti jonkin alle suojaan
- Tulva: Nopeasti jonkin esteen päälle (esim. kivi tai kanto)
- Lumivyöry: Esteen taakse piiloon
- Hurrikaani: Roikkumaan
- Ninjahyökkäys: Pitää jähmettyä paikoilleen, kun ninjat (aikuinen/aikuiset) liikkuvat alueella
- Hirviö: Pitää päästä aikuiselta/ohjaajalta piiloon

Peliin saa lisää haastetta lisäämällä aikarajan, minkä sisällä pitää ehtiä turvaan. Luonnonmullistuksia voi vaihdella sen mukaan, mitä elementtejä ympäristöstä löytyy.

Vilho Velhon
leikkivinkki

METSÄT

38. Untipakka, Nevatie

Etäisyys tietä pitkin:

Kallioinen metsäalue, jossa puusto on pääosin mäntyä. Metsään pääsee polkua pisin Nevatien eteläpäädyn puolelta. Tämän jälkeen nousua kallion päälle. Oiva paikka harjoitella mäen nousua ja kulkemista osittain haastavammassa maastossa. Alhaalla metsässä tiheämpää metsikköä ja ylempänä kalliolla puustoa on vähemmän ja maasto on avarampaa.

Etsi samanlainen

Pyydetään lapsia tuomaan aikuiselle luonnonmateriaaleja (esim. käpy, oksa, lehti, kivi, sammal). Tämän jälkeen lapset jaetaan ryhmiin, 3-4 lasta/ ryhmä. Aikuinen näyttää yhtä luonnonmateriaalia kerrallaan lapsille ja lapsien tehtävä on omana ryhmänä etsiä mahdollisimman samanlainen. Kun jokainen ryhmä on löytänyt saman materiaalin, niin katsotaan luonnonmateriaalit yhdessä ja mahdollisesti keskustellaan esim. syksyllä lehdistä löytyvistä värieroista, vaikka olisikin saman puun, esim. vaahteranlehti. Luonnonmateriaalia ei saa etsimisen aikana käydä vertaamassa näytettyyn.

**Vilho Velhon
leikkivinkki**

METSÄT

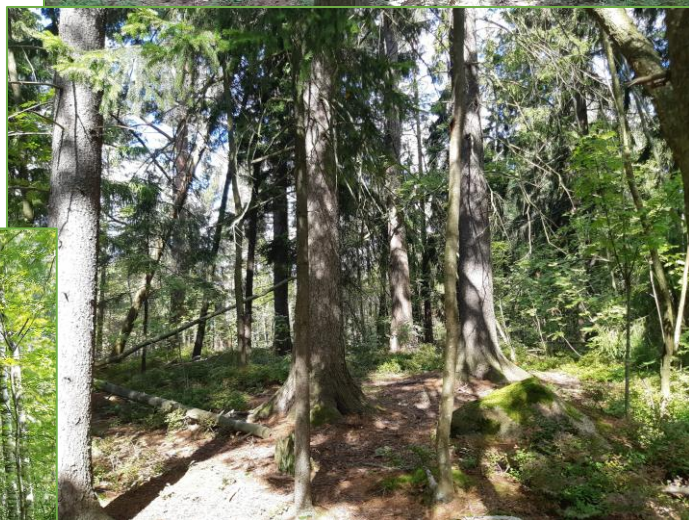

HIIHTO

39. Kanervanummi, Santaradantie

Etäisyys tietä pitkin:

Tehdasalueen lähetyvillä sijaitseva sekametsä, jossa kulkee myös ulkoilureitti. Puusto pääosin koivua, pihlajaa, kuusta ja mäntyä. Metsä hieman hälyinen ympärillä kuuluvan liikennemelun vuoksi, mutta silti oiva paikka etenkin lähiretkeilyyn ja leikkeihin sekä ympäristön tutkiskeluun. Talvisin Kanervanummen ympäri kulkee 1,3 kilometrin pituinen hiihtolatu ulkoilureittiä pisin.

Lähdetään Muumilaaksoon

Tätä leikkiä voi leikkiä joko suksilla tai ilman. Suksilla leikki sopii hyvin kaatumisen ja ylösnousun harjoitteluun. Leikissä lähdetään Muumilaaksoon ja hiihdetään ympäriinsä. Kun tulee mörkö, on mentävä maahan matalaksi. Mörön poistuttua, nouseaan ylös ja hiihto jatkuu. Samaa leikkiä voi myös leikkiä ilman suksia ja keksiä lisää liikkeitä, esim. haisuli: mennään piiloon puun tai kiven taakse, muumimamma: halataan puuta, pikkumyy: kiivetään kiven, kannon, puunrungon päälle. Mitä muita hahmoja ja liikkeitä keksitte?

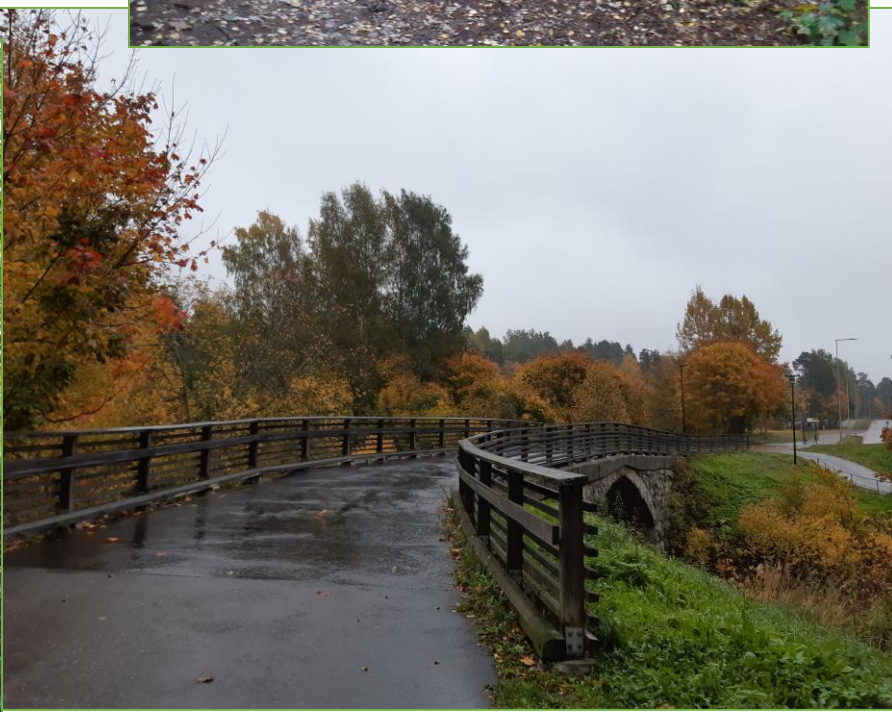
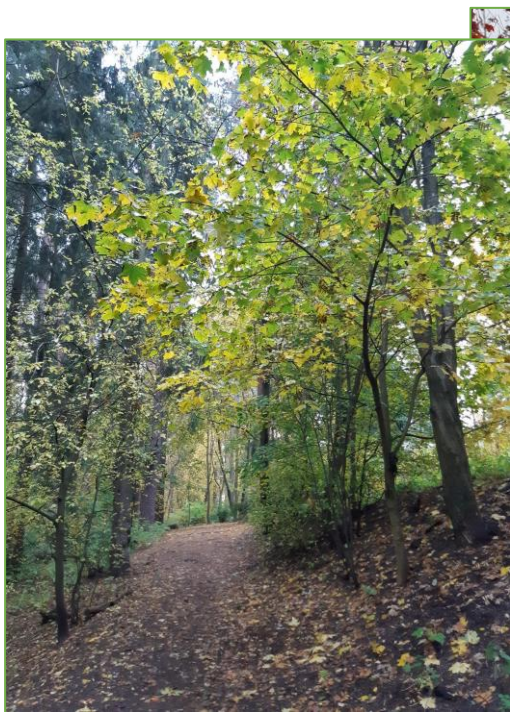

40. Satopuisto, Satomäentie 12

Etäisyys tietä pitkin:

Pellon ja kerrostaloasutuksen rajaama pieni metsikkö, jonka läpi kulkee ulkoilupolku. Puusto on mäntyä sekä lehtipuita. Metsän läpi pääsee kulkemaan Hakkilan kivisillalle, josta voi tarkkailla veden kulkua.

Perinteiset patsaat

Tehdään erimallisia patsaita pareittain tai pienissä ryhmissä. Yksi ryhmän / parin leikkijöistä on taiteilija ja muovaa muut ryhmäläiset / parin haluamansa malliseksi. Patsaat voivat esittää esimerkiksi kirjaimia, eläimiä tai numeroita. Vaihdetaan rooleja!

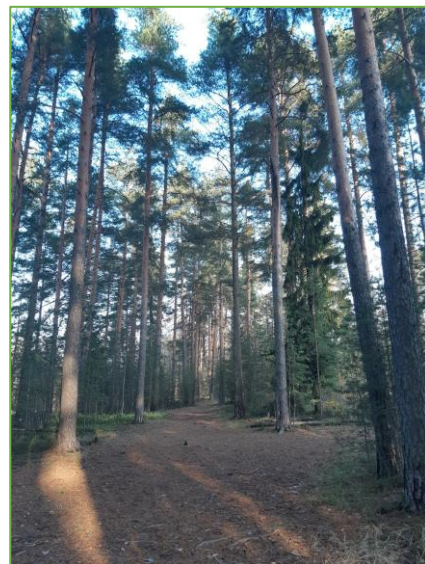

41. Hiekkapuisto

Etäisyys tietä pitkin:

Kapea mäntymetsikkö Tuusulanväylän ja asutuksen välissä. Metsikön läpi kulkee ulkoilupolku. Tämä metsä ei ole aivan rauhallisimmasta päästä, sillä Tuusulanväylän liikennemelu kuuluu metsään. Sopii kuitenkin lyhyelle lähiretkelle ja pienelle ryhmäkoolle. Metsässä on myös pieni kallioalue, joka kohoaa muuta maastoa korkeammalle.

Halataan puuta

Kokeillaan halata puuta yksin ja yhdessä. Minkä puun halaukseen omat kädet riittävät? Entä onnistummeko halaamaan isompaa puuta, jos teemme sen pareittain tai ryhmässä? Montako lasta ja kättä tarvitaan halaamaan isoa puuta? Montako erilaista puuta löydät halattavaksi? Minkälaisia puita on helpoin halata ja millaisten puiden halaus vaatii kaverin apua?

42. Maisemapuisto

Etäisyys tietä pitkin:

Koivukylänväylän sekä asuinalueen rajaama metsäalue. Tuusulanväylän puoleinen metsä lehtometsää, josta jatkuu kuusivaltainen sekametsä. Suhteellisen rauhallinen metsä liikenteen ääniltä, vaikkakin on isoja teitä lähettyvillä. Metsässä maasto kohoaa loivaan mäkeen ja jälleen laskee. Täällä saa hyvää motoriikka-harjoitusta mäkinousun ja kivillä tasapainottelun avulla.

Gigabum

Yksi toimii gigabumina, jonka tulee olla kosketuksessa koko ajan puuhun. Gigabum alkaa laskea 10 sekuntista alaspäin, 10-9-8 jne. silmät kiinni ja katse puuta päin. Tämän aikana muut leikkijät käyvät koskettamassa gigabumin selkää ja juoksevat piiloon. Kun gigabum huutaa nolla, hän saa avata silmät ja katsoa, onko kaikki piiloutuneet (gigabum on koko ajan kosketuksissa puuhun). Jos ketään ei näy, gigabum alkaa taas laskea numeroita alaspäin, seuraavalla kierroksella onkin yksi sekunti vähemmän aikaa eli 9-8-7 jne. Tänä aikana kaikki käyvät juosten koskettamassa gigabumin selkää ja menevät piiloon, piilopaikan tulee olla eri kuin edellinen. Leikki jatkuu siihen asti, kunnes sekunnit ovat niin vähäisiä, että ei enää ehdi piiloon.

Lisää haastetta: jos ei ehdi piiloon, joudut vankilaan. Vankila on erikseen sovittu paikka. Vankilasta voi pelastaa sillä aikaa, kun gigabum laskee ja käy koskettamassa vankia. Samalla on kuitenkin ehdittävä koskettamaan gigabumin selkää ja ehtiä juosta uuteen piiloon.

**Vilho Vethon
leikkivinkki**

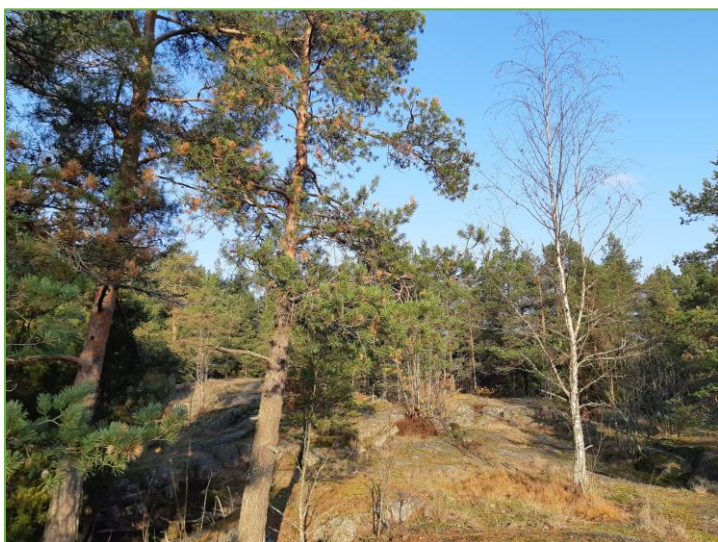

43. Maisemamäki

Etäisyys tietä pitkin:

Kallioinen metsäalue asutuksen keskellä. Kangasmetsää, jossa puusto on pääosin mäntyä. Maasto vaihtelevaa ja nousee pienen kallion päälle. Hyvä ja rauhallinen paikka etenkin pienemmälle ryhmälle.

Minun oma Unelmapuu

Jokainen saa valita metsästä oman puun ja suunnitella minkälainen oma Unelmapuu olisi. Lapset lähtevät etsimään omaa puuta ja jokaiselle annetaan aikaa pohtia puun luona, millainen oma Unelmapuu olisi. Muistetaan, että unelmissa kaikki on mahdollista, joten violetti ja lentävä puu, joka osaa laulaa on mahdollinen! Halukkaat saavat kertoa yhteisesti, millainen oma Unelmapuu olisi. Myöhemmin voidaan muistella omaa Unelmapuuta ja piirtää/maalata/askarrella se. Saman voi toki tehdä jo metsässä. Unelmapuuta tehdessä, voi miettiä seuraavia kysymyksiä:

- Onko Unelmapuulla taikavoimia?
- Minkä värinen Unelmapuusi on tai miltä se tuoksuu?
- Mitä sinä tykkäät tehdä ja esimerkiksi syödä? Voisiko Unelmapuusta olla apua tässä?

**Vilho Velhon
leikkivinkki**

METSÄT

44. Heidehofinpuisto

Etäisyys tietä pitkin:

Heidehofintien ja asutusalueen rajaama lähivirkistysmetsä. Metsässä on paljon vanhoja mäntyjä sekä jonkin verran kuusia ja harvakseltaan lehtipuita. Maasto kohoaa Heidehofintiestä hieman korkeammalle. Laella tasaista mäntyvaltaista aluetta ja metsän läpi kulkee myös polkuja.

Kosketa kantoa

Jaetaan lapset pareiksi tai pieniin ryhmiin. Aikuinen pyytää lapsia koskettamaan erilaisia asioita esim. Kantoa, kiviä, puun runkoa, multaa, sammalta, käpyä, puun lehteä, jotain märkää, jotain pitkää, jotain pyöreää jne. Lapset juoksevat koskettamaan pyydettyä asiaa nopeasti pareittain taikka ryhmissä. Liikkumistyyliä asioiden luokse voi myös vaihdella: hiipien, hyppien, jättiläisaskelin. Pienten lasten kanssa kosketettavat asiat kannattaa olla hyvin helppoja: puu, lehti, maa. Vanhempien lasten kanssa leikkiin saa lisää haastetta, kun tarkentaa kosketettavia asioita: männyn runko, koivun lehti jne.

**Vilho Velhon
leikkivinkki**

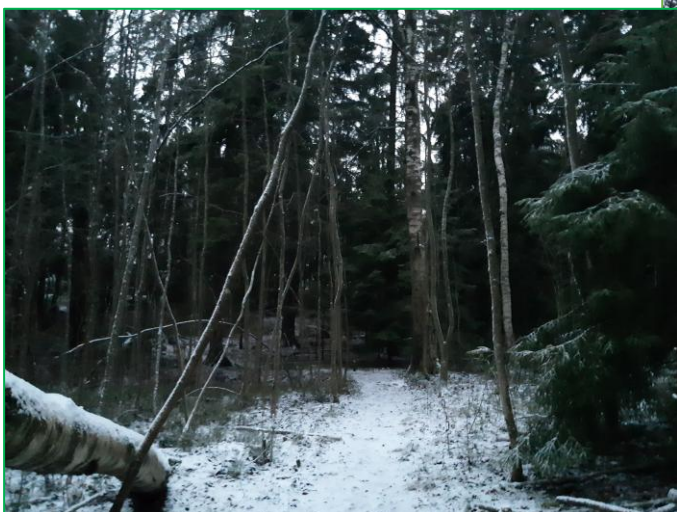

45. Tulppaanipuisto

Etäisyys tietä pitkin:

Ruskeasannan asuinalueen sekä Tuusulantien rajaama mäntyvaltainen sekametsä. Osa metsästä on kallioista ja kallion laelle myös nousua. Maasto haastaa motoriikkaa: nousuja ja laskuja sekä paljon kiviä! Metsässä on myös kuljettavia polkuja.

Kiva kaveri!

Harjoitellaan kaveritaitoja! Tehdään yhdessä seuraavasti:

- Oletko hymyillyt tänään? -> Jos olet, halaa puuta.
- Oletko hymyillyt tänään kaverille? -> Jos olet, halaa puuta vieläkin kovemmin.
- Oletko moikannut tänään kaveria? -> Jos olet, silitä itseäsi.
- Oletko leikkinyt tänään kaverin kanssa? -> Jos olet, silitä puuta.
- Oletko sanonut tänään kiitos? -> Jos olet, halaa itseäsi.
- Oletko auttanut tänään kaveria? Jos olet, halaa puuta kaverin kanssa.
- Keksittekö, mitä muita kivoja juttuja olette tänään tehneet tai millä tavalla olette olleet kivoja kavereita?

**Vilho Velhon
leikkivinkki**

ELÄIMIÄ

1. Tikkurilan keskuspuiston lammassaitaus

Etäisyys tietä pitkin:

Yleensä kesäkuun alusta lokakuun loppuun asti lampaiden laidunnuspaikka, jossa on mukava seuraila lampaita. Katselupaikka, jossa ei sähkölankaa, on merkattu karttaan ympyränä.

Kuinka paljon tiedätte lampaista? Miten lampaat ääntelevät? Mitä ne syövät? Mitä lampaan villasta voi tehdä?

Voikukkia lampaille

Lampaat herkuttelevat mieluusti voikukan lehdillä. Kerätkää matkalla kimppu lehtiä kullekin ja saatte todennäköisesti lampaista itsellenne ystäviä.

VETTÄ

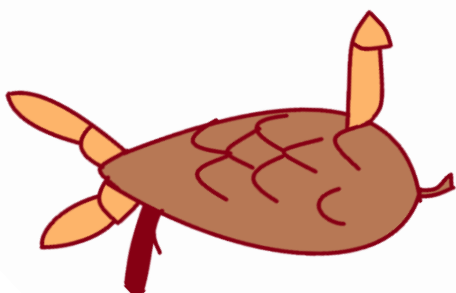
1. Koisoranta, Teboilin takana

Etäisyys tietä pitkin:

Osmankäämintieltä Teboilin taakse lähtevä kevyen liikenteen väylä ylittää Kylmäojan siltaa pitkin. Sillan vieressä, matalan veden aikaan, loistava kohta ylittää joki kiveltä kivelle hyppien.

Mahdollisuus nähdä koskikara.

Teboilin takana laaja nurmialue erilaiseen pelailuun ja liikuntaleikkeihin.

Tällä käpysukellusveneellä vartalo kuusen kävystä, perä ja stetoskooppi vaahteran siemenistä ja peräsin oksasta

Kaarnaveneet

Tehkää metsäretkellä kaarnaveneet ja päästäkää ne kotimatalla jokeen uimaan. Jos kaarnaa kaarnaveneisiin on vaikea löytää, kävyt kelluvat myös. Eli käpylehmiä uittamaan tai kävyistä sukellusveneitä työstämään. Myöhemmin voi jatkaa samasta aiheesta tutkimalla, että millaiset asiat uppoavat veteen ja millaiset kelluvat. Esimerkiksi ämpäriin voi testata laittaa kiviä ja käpyjä ja tutkia, mitä tapahtuu ja myös keskustella aiheesta.

**Vilho Velhon
leikkivinkki**

VETTÄ

2. Tulvalampi, Tikkurilantie 91

Etäisyys tietä pitkin:

Kylmäojasta erilleen kuroutunut tulvalampi Tikkurilantien pohjoispuolella. Hyvä paikka pohdiskella esimerkiksi kevät- ja syystulvia sekä tulvien syitä ohikulkumatalla tai evästauolla. Lammen länsireuna laituria, itäreuna kapea kannas, jota pitkin kulkee polku. Polku on paikoin kapea.

Pikkulimaska: Lammen pinnalla kelluvat pienet vihreät vesikasvit ovat pikkulimaskoja, joka on pienin kukkakasvimme. Pikkulimaska kasvaa rehevissä, suojaisissa vesissä ja sitä kasvatetaan myös akvaariokalojen ruoaksi. Limaska on kultakalojen herkkua. Lisäksi pikkulimaska vähentää veden rehevyyttä eli typpi- ja fosforipitoisuuksia siis puhdistaa vettä.

Mihin vesi menee?

Kun sataa vettä, mihin vesi menee?

Seuraavan sivun kuvasta voi olla apua. Veden imeytymistä ja valumista kannattaa kokeilla myös käytännössä. Ämpäri täyteen vettä ja kokeilut käyntiin!

Veden kierrosta jutellessa, voi puhua myös siitä, mitä vesi kuljettaa mukanaan. Jos karkkipaperin heittää kadulle, mitä sille tapahtuu?

VEDEN KIERTO

Vesipisarat ovat lystikkäitä veijareita. Ne ovat aina liikkeessä, eivätkä viihdy paikoillaan. Kuulostaako tutulta, tunnetko sinä jonkun liikkuvaisen kaverin, joka ei tykkää olla paikoillaan?

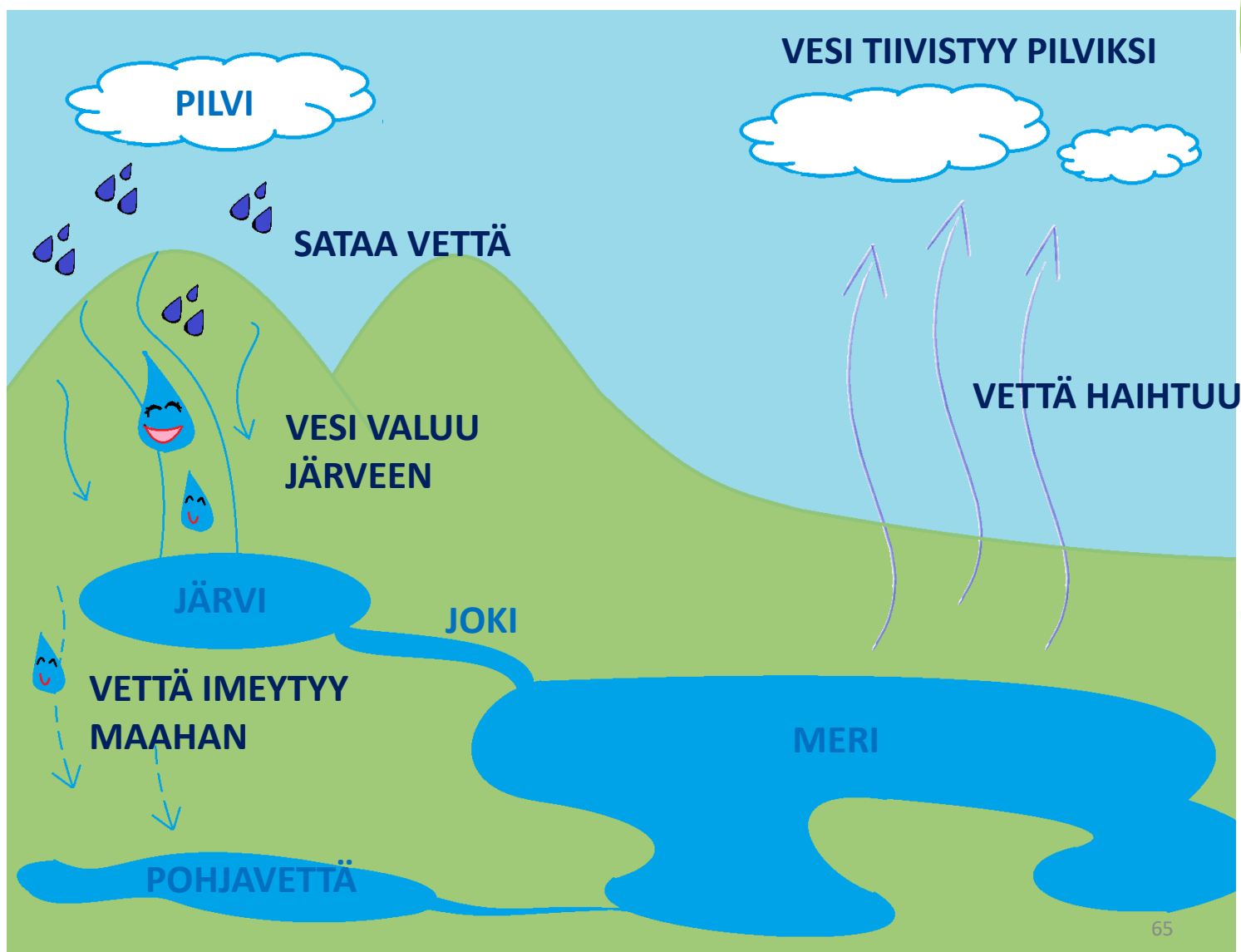
Kun sataa vettä, vesipisarat putoavat alas kohti maata. Pisarat osuvat maahan, mutta eivät pysähdy, vaan muodostavat puroja ja valuvat alas kohti lampia ja järviä.

Vilkkaiden veijariemme matka ei pääty järveen, vaan jatkuu alaspäin, jokea pitkin mereen.

Osa maahan putoavista sadepisaroista ei valu järviin vaan imeytyy maahan. Maahan imeytyneet pisarat löytävät toisensa ja muodostavat pohjavesivirtoja ja –järviä, syvälle maan alle! Oletko joskus nähnyt kaivon? Kaivo on niin syvä, että sen pohjalla oleva vesi on pohjavettä.

Kun aurinko paistaa, vesipisara lämpenee. Lopulta pisanan on niin kuuma, että se muuttuu höyryksi ja alkaa leijumaan ylöspäin! Vesihöyry nousee yhä ylemmäs ja ylemmäs, kunnes se törmää muihin höyrystyneisiin vesipisaroihin ja muodostaa pilviä.

Hurjaa! Vesipisara on aika vauhdikas kaveri!

SUOSIKKI

1. Lumivuoret, Jäähallien takana, Läntinen Valkoisenlähteentie 54

Etäisyys tietä pitkin:

Kaistale asfalttia ja nurmialue, johon kasataan jäähallien jättölumet. Luonnossa lumettomaan aikaan inspiroiva paikka lumipallojen heittelyyn, pikku lumiukkojen tekoon ja muuhun lumiriemuun!

Kylmemmillä keleillä lumesta muodostuu suuri lumivuori mäenlaskuun ja vuorikiipeilyyn.

Vieressä Peltolan koulun pihan skeitti- ja skoottialue ja koripallokenttä. Kun koululaiset eivät ole välitunnilla, skoottirampit loistavia kiipeily, tasapainoilu, tempuilu ja rataelementtejä, ikäryhmästä riippuen.

Naparetkeilijät

Heittäytykää naparetkeilijöiksi. Lumikasat inspiroivat naparetkeilijöitä vuodenajasta riippumatta. Naparetkeilijät lähtevät valloittamaan lumivuoruoria olosuhteista piittaamatta. Matkallaan he kohtaavat liukkaita jääkenttiä, epätasaisia rosoja ja silloin tällöin pyllähtelevät noustakseen jälleen pystyyn ja jatkaakseen matkaa.

Kartan liikuntapaikat

Liikuntapaikkasymbolilla on merkitty paikat, jotka soveltuvat pienten lasten liikuntaan. Osa paikoista on rakennettuja liikuntatiloja, osa esimerkiksi pelailuun sopivia nurmialueita. Kartan symbolin yläpuolella saattaa lukea ”Varaa vuoro”. Tällöin tilan käyttövuoro tulee varata etukäteen.

Vuoron varaaminen

Liikuntatiloihin on mahdollista hakea käyttövuoroa Timmi-tilavarausjärjestelmästä yksityishenkilönä, yrityksen, yhdistyksen tai yhteisön edustajana.

Ulkojää ja -ladut

Ulkojää ja -latukartta löytyy osoitteesta www.ulkoliikunta.fi
Klikkaamalla tiettyä kohdetta pääset katsomaan sen kuntoa ja löydät huollosta vastaavan tahon yhteystiedot.

**LIIKUNTA-
PAIKKA**

VETTÄ

1. Tikkurilan uimahalli, Läntinen valkoisenlähteentie 50

Etäisyys tietä pitkin:

Kaupungilla on neljä uimahallia; Tikkurilan, Hakunilan, Martinlaakson ja Myyrmäen uimahalli. Tikkurilan uimahalli on osa Tikkurilan urheilupuistoa.

Alle 7-vuotiaat lapset voivat käyttää miesten ja naisten pukuhuonetiloja sukupuolesta riippumatta. Tarkempia tietoja Vantaan kaupungin internet-sivuilla.

Tikkurilan uimahallissa on:

- Opetusallas, 5 m x 8 m
- 50 metrin allas, jossa on kuusi rataa
- Hyppyallas
- Allasnosturi isossa altaassa
- Liikuntaesteisille omat puku-, pesu- ja saunatilat

Tulkaa kotiin

Leikkijät asettuvat riviin, pyily kiinni altaan reunassa. Leikin vetäjä sanoo "Tulkaa kotiin kaikki lapset". Leikkijät vastaavat "Millä tavalla?". Vetäjä kertoo tavan, esim. kävellen, juosten, takaperin, sivuttain, nopeasti, kuplia puhaltaen, roiskuttaen, jättiläisen askelin.. Leikkijät siirtyvät kyseisellä tavalla altaan vastakkaiselle sivulle ja sama toistetaan.

2. Nurmialue, Läntinen valkoisenlähteentie 50

Etäisyys tietä pitkin:

Tikkurilan uimahallin takana sijaitsee tasainen nurmikkoalue, joka soveltuu monenlaiseen toimintaan, kuten liikuntaleikkeihin ja -peleihin, isompiin tempauksiin, hiihdon harjoitteluun ja luonnon tutkimukseen. Reuna-alueilla harvaa puustoa; pihlajia, hopeapajuja, koivuja ja havupuita. Nurmikolla on kesällä maalit, talvella hiihtolatu. Lummetien puolella lentopallotolpat.

Uimahallin seinustalla on koko hallin levyinen penkki esimerkiksi eväiden syöntiin. Eväiden syönnin lomassa voi ihmetellä kaninkoloja. Saatatte myös tavata saalistavan kanahaukan. Alue on liikenteeltä suojaisa rajautuen uimahalliin, asutukseen, päiväkoteihin ja kevyen liikenteen väylään.

Oma puoli puhtaana

Leikkijät jaetaan kahteen joukkueeseen. Joukkueilla on paljon pehmeitä, heitettäviä esineitä, kuten häntäpalloja, hernepusseja, pehmopalloja, pehmoleluja jne. Lentopallotolpat jakavat pelialueen kahtia. Tolppiin voi virittää verkon, köyden tai kankaan maan tasalle tai ylemmäs, jolloin leikkijöiden täytyy heittää ylemmäs. Tavoitteena on pitää oma puoli puhtaana heitettävistä esineistä. Erä kestää tietyn ajan, kuten kolme minuuttia, minkä lopuksi heittäminen lopetetaan ja yhdessä lasketaan, kumman joukkueen puoli on puhtaampi.

**Vilho Velhon
leikkivinkki**

3. Tikkurilan urheilutalo, Läntinen valkoisenlähteentie 52

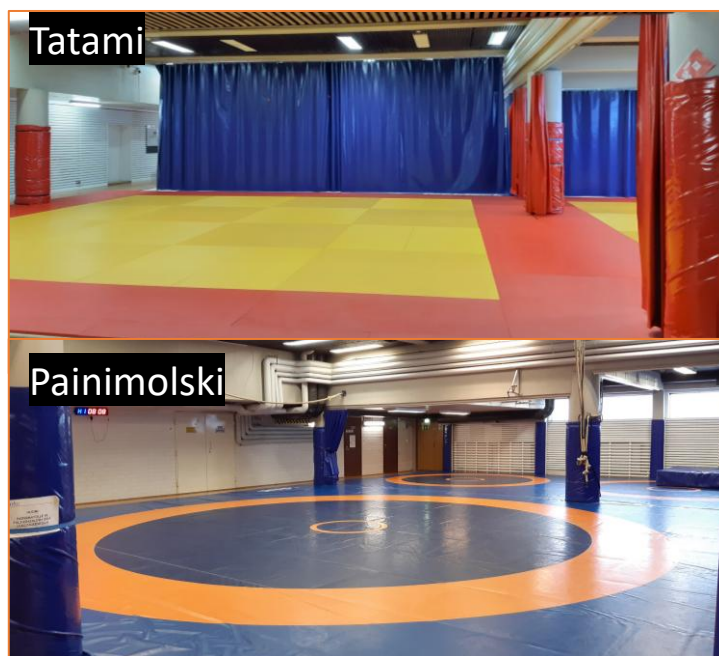
Etäisyys tietä pitkin:

Tikkurilan urheilutalon tatami ja painimolski ovat erityisen hyviä, pehmeäpohjaisia tiloja pienten lasten liikuntaan! Muistakaa ottaa tossut.

Varaa vuoro!

Tikkurilan urheilutalosta löytyy:

- Useita erillisiä pukutiloja
- Palloilusali eli liikuntasali, jonka saa jaettua neljään lohkoksi
- Tatami. Erottuu painimolskista ja nyrkkeilykehästä väliverholla.
- Painimolski. Erottuu tatamista ja nyrkkeilykehästä väliverholla.
- Nyrkkeilykehä eli pehmustettu ja aidattu kehä. Erottuu tatamista ja painimolskista väliverholla.

Lumipallon pyörittäjät

Leikkijät jaetaan pareiksi. Toinen pareista on lumipallo, toinen lumipallon pyörittäjä. Lumipallo menee maahan makaamaan ja liikkuu kierien. Lumipallon pyörittäjä liikkuu kontaten ja hänen tehtävänä on pyörittää lumipalloa haluamaansa suuntaan. Lumipallon pyörittäjät estävät palloja törmäilemästä toisiinsa.

LIIKUNTA-
PAIKKA

LUISTELU

4. Tikkurilan jäähalli ja harjoitusjäähalli, Läntinen valkoisenlähteentie 54

Etäisyys tietä pitkin:

Vantaalla on neljä jäähallia: kaksi Myyrmäessä ja kaksi Tikkurilassa.

Tikkurilan jäähallilla on jääkiekkokaukalo ja peilisali. Viereisessä rakennuksessa harjoitushallissa on jääkiekkokaukalo. Kaupungin järjestämiä yleisöluisteluvuoroja kannattaa hyödyntää! Löydät yleisöluisteluajat Vantaan nettisivuilta.

Lumikuninkaan ja -kuningattaren aarteet

Laitetaan jäälle aarteita (hernepusseja tai muita esineitä, käpyjä ulkojälle) sovitulle / merkatulle alueelle. Jokainen lähtee luistellen hakemaan aarteita ja saa tuoda yhden aarteen kerrallaan sovittuun paikkaan eli lumikuninkaan/kuningattaren aarrearkkuun takaisin. Pienemmillä tämä leikki on hyvä tapa harjoitella jäällä alas menemistä, kaatumista ja ylösnousua. Vanhemmilla tämä leikki harjoittaa nopeutta, jarruttamista ja kavereiden väistämistä.

LIIKUNTA- PAIKKA

5. Tikkurilan urheilupuiston tekonurmikentät, Läntinen valkoisenlähteentie 56

Etäisyys tietä pitkin:

Tikkurilan urheilupuistossa on kaksi tekonurmikenttää. Tekonurmikentistä pienempi, pohjoisen puoleinen, on mitoiltaan 75 m x 60 m ja katetaan talvisin ylipainehalliksi. Isompi tekonurmikenttä on valaistu, mitoiltaan 105 m x 68 m, käytön pakkasraja -15 C. Molemmat kentät tarjoavat ison tasaisen pinta-alan vaikkapa tapahtuman järjestämiseen.

Tapahtuma alueen perheille

Tekonurmet ja talvella ylipainehalli tarjoaa ison rellestystilan suurellekin ryhmälle. Paikka tarjoaa hyvät puitteet tapahtuman järjestämiselle vuodenajasta riippumatta.

Olisiko mahdollista kehittää tapahtuma alueen perheiden kanssa?

LIIKUNTA-
PAIKKA

LUISTELU

6. Tikkurilan urheilupuiston hiekkakenttä, Läntinen valkoisenlähteentie 56

Etäisyys tietä pitkin:

Tikkurilan urheilupuistossa on iso valaistu hiekkakenttä jalkapallomaaleineen, mitoiltaan 100 m x 64 m. Talvella kentällä on luistelukäälää. Kenttä on vapaassa käytössä ellei sitä ole erikseen varattu. Kentän vieressä punatiilinen rakennus, jossa pukutilat vessoineen.

Rusettiluistelu

Kaikille luisteliijoille annetaan etukäteen numero tai värinauha, joka asetetaan näkyvälle paikalle esim. kaulakoruksi. Jokaista numeroa/väriä on kaksi kappaletta. Tehtävänä on löytää luistelijoiden joukosta oma pari ja luistella hänen kanssaan. Numerot voi hyvin askarrella yhdessä vaikkapa pienistä pahvilautasista ja narusta.

7. Luonnonnurmi Teboilin takana, Osmankäämintie 76

Etäisyys tietä pitkin:

Osmankäämintieltä Teboilin taakse lähtevän kevyen liikenteen väylän varrella iso nurmialue erilaiseen pelailuun ja liikuntaleikkeihin. Puustoiset meluvallit erottavat nurmialueen ajoteistä.

Hyvä välietappi matkalla metsäkohteisiin.

Maa-meri-laiva

Leikkikää maa-meri-laivaa, mutta alueilla havumetsä-nurmikko-lehtimetsä. Havumetsä kuvan oikeassa laidassa, nurmikko keskellä, lehtimetsä hiekkatien oikealla puolella.

Leikinjohtaja huutaa "havumetsä", "lehtimetsä" tai "nurmikko". Leikkijät juoksevat pyydetylle alueelle.

Leikkiä voi vaikeuttaa käyttämällä eri liikkumistyyplejä esim. "havumetsä, hyppien".

Leikkiä voi vaikeuttaa käyttämällä eri alueille kuuluvia asioita huutoina, minne tulee liikkuu. Esim.

1. käpy, orava, neulanen, havu, kuusi, mänty = havumetsä
2. heinä, ruohonleikkuri, ruoho, perhonen = nurmikko
3. lehti, leppä, koivu, vihta = lehtimetsä

LIIKUNTA-
PAIKKA

LUISTELU

8. Voikukanpuisto, Sinirikontie 18

Etäisyys tietä pitkin:

Aidattu hiekkakenttä kevyen liikenteen väyläksi muuttuvan Sinirikontien päässä, pientaloalueen keskellä. Talvella kenttä jäädytetään luistelua varten. Vieressä luonnonnurmikko.

Hiekkakentällä on mukava pelata pelejä ja toteuttaa toimintaa, joka vaatii piirtämistä hiekkaan. Hiekkaan saa helposti piirrettyä erilaisia rajoja, alueita ja ratoja.

Banaanihippa

Hipat ottavat leikkijöitä kiinni. Kiinnijääneistä tulee banaaneita eli he jähmettyvät paikoilleen seisomaan kädet kohti taivasta. Leikkijät voivat pelastaa banaanit takaisin leikkiin kuorimalla ne; molemmat kädet eli banaaninkuoret vedetään ylhäältä alas sivuille.

Hippoja on hyvä välillä vaihdella.

Leikkiä voi vaikeuttaa vaihtamalla liikkumistapaa. Esimerkiksi liikutaan hyppien, loikkien, sivuttain, kyykyssä...

LIIKUNTA-
PAIKKA

LUISTELU

9. Esikkopuiston hiekkakenttä, Lummetie 3B

Etäisyys tietä pitkin:

Tilava, aidattu hiekkakenttä, jossa jalkapallomaalit. Talvella jäädytetään luistelua varten.

Kettu

Leikkijät ovat kanaemoja, joilla kullakin on oma muna eli pallo, jota he kuljettavat kentällä ympäriinsä. Kun leikin ohjaaja huutaa "kettu", tulee kanaemon suojella munaansa eli istahtaa oman pallonsa päälle mahdollisimman nopeasti.

Leikkiin voi lisätä kettuja, eli pallottomia leikkijöitä, jotka yrittävät ryöstää munat leikin ohjaajan huutaessa "kettu". Kun kettu saa munan ryöstettyä, hänestä tulee kana ja munan menettäneestä tulee kettu.

LIIKUNTA-
PAIKKA

LUISTELU

10. Lemmikipuiston puistokenttä, Raateitie 25 B

Etäisyys tietä pitkin:

Hiekkakenttä, jossa on jalkapallomaalit ja talvella jää. Hiekkakentän itäpuolella kolme frisbeegolfkoria ja pohjoispuolella lentopallotolpat. Tammia tammenterhojen keräilijöille.

Oravat terhojen perässä

Kentän keskelle piirretään ympyrä. Ympyrän sisälle kerätään yhdessä paljon tammenterhoja (voidaan käyttää myös käpyjä, kiviä, hernepusseja jne.). Leikkijät jaetaan esim. neljään joukkueeseen. Joka joukkueelle piirretään kotiympyrä yhtä kauas keskiympyrästä. Leikkijöiden tehtävä on hakea terhoja, joukkueesta yksi kerrallaan ja tuoda niitä omaan kotiinsa. Terhoja pitää olla riittävän paljon leikkijöihin nähden. Joukkueita kannattaa olla monta, jotta pitkiltä seisoskeluilta vältytään. Käyttäkää eri liikkumistapoja; ensimmäinen kierros juostaan, toinen konkataan yhdellä jalalla, kolmas kieritään ja niin edelleen.

11. Hiekkaharjun liikuntapuisto, Urheilutie 15

Hiekkaharjun liikuntapuistosta löytyy:

- Yleisurheilukenttä
- Nurmikenttä (100x60 m)
- Hiekkakenttä
- 2 beach volley -kenttää
- Huoltorakennus, jossa puku- ja pesutilat
- Koripallokenttä
- 2 tenniskenttää
- Futsalkenttä
- Tekojääkenttä
- Ulkokuntoilulaitteet
- Katsomo, johon mahtuu noin 1 500 henkilöä
- Tekojää talvikaudella

Tunneluistelu / (-juoksu)

Harjoitellaan luistelemaan erilaisten tunnetilojen mukaan, kuten iloisena, vihaisena, surullisena, pirteänä, onnellisena, pelokkaana, väsyneenä, hyväntuulisena. Saman leikin voi tehdä myös ilman luistimia esimerkiksi hiekka- tai nurmialueella. Lapsille voi antaa myös itse keksittäväksi eri tunnetiloja.

LIIKUNTA-
PAIKKA

LUISTELU

12. Puistokenttä Kuismapuisto, Kuismatie 104a

Aitaamattomalla kivituhkapintaisella pelikentällä on koripallokori, palloseinä ja ulkokuntoilupaikka. Kentän vieressä myös leikkipaikka (s. 103).

Juna-asema

Aikuinen huutaa "tuut tuut, juna lähtee, kaikki junaan!". Juna lähtee liikkeelle yhdessä juosten tai jonossa. Juostaan hetki ja saavutaan asemalle "seis" - komennosta. Asemalla pysähdytään ja otetaan riittävästi tilaa. Aseman tehtävät voivat olla mitä tahansa motorisista taidoista eläinten liikkumistapoihin tai pallotemppeihin. Tehdään tehtävä yhdessä ja jatketaan matkaa, kun kuuluu tuttu huuto "tuut tuut, juna lähtee, kaikki junaan!".

LIIKUNTA-
PAIKKA

LUISTELU

13. Puistokenttä Harjupuisto, Harjutie 19

Kivituhkapintaisella kentällä on kaksi liikuteltavaa maalia, koripalloteline sekä kaksi penkkiä. Vieressä leikkipaikka (s. 104).

Kuorma-autoralli

Lapset seisovat viivalla ja työntävät kerran autoa eteenpäin. Kun kaikki autot ovat pysähtyneet, haetaan autot yhtä aikaa takaisin viivalle.

Kartan leikkipuistot

Leikkipuistot tuovat mukavaa vaihtelua oman pihan tuttuihin välineisiin. Pienikin puisto voi tarjota hyvät puitteet toiminnalle. Varsinkin, kun puistoissa tai niiden vieressä on monesti myös avarampaa aluetta ohjattuihin liikuntaleikkeihin ja päiväsaikaan puistot ovat lähes poikkeuksetta väljiä.

Helppo tapa varmistaa aktiivinen puistovierailu, on aloittaa yhteisellä leikillä, josta jatketaan vapaaseen leikkiin. Mahdollisesti vierailu vielä lopetetaan yhteiseen leikkiin ennen paluumatkaa. Alkuleikin kannattaa olla helppo ja tuttu leikki, joka innostaa toimintaan mukaan.

Toinen toimiva tapa rikastaa toimintaa on toteuttaa leikkiä tai peliä, jossa aikuinen on mukana, vapaan leikin rinnalla. Tällöin mukana ovat halukkaat.

Kiitokset

Suurin osa leikkipuistojen tiedoista ja kuvista on saatu Vantaan Viheralueyksikön puistokorteista. Kiitos avusta Viheralueyksikölle.

Kartta.vantaa.fi

Leikkipuistojen sijainnit kartalla löytyvät myös osoitteesta www.kartta.vantaa.fi klikkaamalla vasemmalta "Aineistot" ja kirjoittamalla Rajaa aineistoja – kenttään "Leikkipaikat".

LEIKKI- PUISTO

1. Pietaryrtinpuisto, Pietaryrtintie 12

Etäisyys tietä pitkin:

Sijaitsee rauhallisella alueella pientalojen keskellä. Aidattu leikkipaikka on puolivarjoisa, suojaisa ja sen reunalla on puita. Täällä on tilaa myös juoksuleikeille!

Leikkipaikalla on:

- Hiekkalaatikko
- Verkkokiipeilyteline
- Karuselli
- Kiikku kahdelle
- Keinuteline (3 keinua, joista 1 hämähäkkikeinu ja 1 turvaistuin)
- Leikkijuna
- Penkki
- 2 pöytäryhmää

Loikkien kiipeilytelineelle

Vetäjä antaa ohjeen, miten ja minne. Esimerkiksi: ”loikkien kiipeilytelineelle” ja kaikki loikkivat kiipeilytelineelle. Tämän jälkeen annetaan uusi ohje.

Lasten voi antaa vuorotellen keksiä ohjeita.

Ohjeet voivat olla monenlaisia. Esimerkiksi verbejä; ”hyppien hiekkalaatikolle” tai ”keikkuen keinulle” tai hahmoja; ”krokotiilina liukumäelle” tai ”hämähäkkimiehenä hiekkalaatikolle”.

2. Leikkipaikka Simonkallionpuisto, Simonkalliontie 14

Etäisyys tietä pitkin:

Osittain aidattu pieni leikkipaikka, jossa on muutama leikkiväline. Sijaitsee vehreällä alueella. Vieressä on nurmipohjainen mäki, jossa leikkiminen on myös mahdollista.

Leikkipaikalla on:

- Kiipeilyteline
- Tangot temppuiluun
- Tolpat verkkoa varten

Värien tunnistaminen

Leikkiin tarvitaan erivärisiä kortteja tai muita värikkäitä esineitä. Ryhmä sopii kullekin värille tietyn tehtävän. Esimerkki: punainen: kiipeä kiipeilytelineeseen, sininen: hyppää kivelle, keltainen: mene piiloon. Leikkiin valitaan leikin johtaja, joka nostaa vuorotellen erivärisiä kortteja. Värinosoittaman kortin mukaan tehdään ennalta sovittu tehtävä.

LEIKKI-
PUISTO

LIKUNTA-
PAIKKA

METSÄT

3. Kallioruohonpuisto, Kallioruohonpolku 9

Etäisyys tietä pitkin:

Sijaitsee rivi- ja pienkerrostaloalueella. Tilava, vihreä ja puolivarjoinen aitaamaton leikkipaikka sisältää monipuolisesti välineitä eri-ikäisille lapsille. Puistossa on pieni nurmialue mm. pallottelua varten. Leikkipaikka rajautuu näyttävään kallio- ja luonnonkivimuodostelmaan puiston luoteiskulmassa.

Leikkipaikalla on:

- Monitoimiväline (kaksi liukua, kiipeilyverkko)
- Leikkimökki
- Kiipeilyteline
- 2 keinutelinettä (4 keinua, joista 1 turvaistuin)
- Hiekkalaatikko ja leivontapöytä
- Tasapainoiluväline
- Tasapainoilupuomi
- Karuselli
- 2 penkkiä ja pöytäryhmä pienille

Matkahaaste 1: Tee jotain

Kun näet jotain tee jotain. Valitkaa etukäteen kolme asiaa, joista kunkin nähdessä tulee tehdä tietty liike.

Esimerkiksi 1. naakka = kyykkyyyn ylös, 2. lätkäkö = X-hyppy, 3. leskenlehti = irvistä kaverille

4. Leikkipaikka Metsäruusunpuisto, Raateitie 24

Etäisyys tietä pitkin:

Upealla metsäalueella sijaitseva aitaamaton leikkipaikka. Vieressä myös iso nurmialue, joka innoittaa vauhdikkaisiin leikkeihin.

Leikkipaikalla on:

- Kiipeilyteline
- Keinuteline (3 keinua, joista yksi turvaistuin)
- Hiekkalaatikko
- Monitoimiväline (kaksi liukua, kiipeilyverkko)
- Tasapainoiluvälineitä
- Penkki

Hiekkalaatikkokaato

Hiekkalaatikon keskelle asetetaan pystyyn hiekkalapioita, ämpäreitä tai keppejä. Leikkijöiden on tarkoitus kaataa esineet heittämällä palloa hiekkalaatikon reunojen ulkopuolelta. Palloja on vähintään saman verran kuin leikkijöitä. Yksi aikuinen voi olla keskellä palauttamassa palloja.

5. Strenginkulma leikkipaikka, Tähtimöntie 24

Etäisyys tietä pitkin:

Sijaitsee Hiekkaharjun pientaloalueen ympäröimällä viheralueella. Aidatulla, metsäisen suojaisalla ja puolivarjoisalla leikkipaikalla on luonnonläheinen tunnelma.

Leikkipaikalla on:

- Tasapainoiluvälineitä
- Karuselli
- Monitoimiväline (liuku, kiipeilyverkko ja –tangot, palomiehentanko)
- Hiekkalaatikko
- Trampoliini
- Keinuteline (3 keinua, joista 1 turvaistuin)
- Pöytäryhmä

Laavapallo

Tarvitaan pehmeä pallo ja polttaja, muut ovat poltettavia. Polttajan tehtävä on polttaa muita pallolla. Pallon kanssa ei saa kävellä. Polttaja polttaa heittämällä, osumasta palaa. Kun polttaja pitää palloa kädellään maata vasten ja sanoo ”palaa”, maassa oleva palaa. Palanut ja polttaja vaihtavat paikkoja. Leikki aloitetaan potkaisemalla pallo mahdollisimman pitkälle.

6. Sipulipuisto leikkipaikka, Tarhurintie 13

Etäisyys tietä pitkin:

Sijaitsee pien- ja kerrostaloalueella. Aidattu, laaja ja eri-ikäisiä lapsia palveleva leikkipaikka on uusi ja monipuolinen. Puiston itäosassa on laaja käyttönurmi- ja oleskelualue.

Leikkipaikalla on:

- Monitoimiväline isoille (liuku, kiipeily, palomiehentanko)
- Monitoimiväline pienille (liuku, palomiehentanko, kiipeilyverkko, kauppatiski)
- Kaksi keinutelinettä
(5 keinua, joista 2 turvaistuinta ja 1 hämähäkkikeinu)
- Varsikeinu kahdelle
- Kaksi trampoliinia
- Kaksi jousikiikkua
- Karuselli
- 2 Varsikiikkua
- Hiekkalaatikko
- 6 penkkiä ja kolme pöytäryhmää

Reaktiolähdöt eli supersankarit

Tietystä äänimerkistä (esim. "hep", pilli tai käsien lyönti yhteen) supersankarit lähtevät mahdollisimman nopeasti liikkeelle pelastamaan maailman. Leikkijät asettuvat riviin ja määritellään, mihin asti tulee juosta, matkan ei tarvitse olla pitkä. Alkuasentoa kannattaa vaihdella; seisten etuperin, takaperin, kyykyssä, pylly maassa, selällään maaten, vatsallaan...

7. Leikkipaikka Haarikkopuisto, Haarikkotie 3

Etäisyys tietä pitkin:

Tilava aidattu leikkipuisto, jossa juoksuleikitkin onnistuvat! Puiston reunalla on metsää ja puistossakin on puita tuomassa varjoa.

Leikkipaikalla on:

- 2 jousikiikkua
- Hiekkalaatikko
- Keinuteline (2 keinua, joista toinen turvaistuin)
- Monitoimiväline (2 liukua, kiipeilyverkko)
- 2 leikkijunaa
- Verkkopyramidi
- Hämähäkkikeinu
- Varsikiikku
- Iso katos
- Pöytäryhmä ja 2 penkkiä

Siivousleikki

Kun on siivoamisen aika, asettakaa hiekkalaatikon ulkopuolelle kori, joihin lapset tuovat kaikki hiekkalelut erilaisiin liikkumistyylein. Tarkoitus on kuljettaa yksi lelu kerrallaan koriin. Muistakaa kokeilla erilaisia liikkumistapoja!

8. Kukkakimpunpuisto, Hiekkaharjuntie 19

Etäisyys tietä pitkin:

Sijaitsee pienkerrostalo- ja pientaloalueen välissä. Aidattu vehreä ja puolivarjainen leikkipaikka on rauhallinen ja suojaisa. Puistoon on jätetty mukavasti puita. Tunnistattekko vaahteran, koivun, kuusen, tammen ja männyn?

Leikkipaikassa on:

- Monitoimiväline (liuku, kiipeilyverkko)
- Hiekkalaatikko
- 2 keinutelinettä (4 keinua, joista 2 turvaistuinta)
- Kiipeilyteline
- Liukumäki pienille
- 2 jousikiikkua
- Kaksi penkkiä

Paripujottelu

Kuljetaan puiston ympäri yhdessä parin kanssa puita ja välineitä pujotellen. Parista ei saa erota. Kierros 1. käsikynkkää, 2. peräkkäin kädet olkapäällä, 3. sama toisinpäin, 4. selät vastakkain.

**Vilho Velhon
leikkivinkki**

9. Sinirikonpuisto leikkipaikka, Peltolantie 7

Etäisyys tietä pitkin:

Sinirikonpuisto on Vantaan ensimmäinen esteettömyyden erikoistason puisto. Leikki-, peli- ja oleskelualueiden välineistö, kalusteet ja pinnoitteet ovat monipuolisia, helposti saavutettavia ja kaikkia ikäryhmiä palvelevia. Vehreän puolivarjoisan leikkipaikan yhteydessä on asfaltoitu pienpelikenttä. Myös nurmialuetta yhteisiin liikuntaleikkeihin. Toimimisesteiset henkilöt on huomioitu mm. käyttämällä selkeää väritystä ja kontrastivärejä.

Leikkipaikalla on:

- Leikkieläimiä
- Kolme keinutelinettä
- Hiekkalaatikko
- Monitoimivälineitä
- Leikkikatos
- Jousiauto
- Jousikiikkuja
- Sportmonitoimiväline
- Keinulauta
- Pyörimis- ja tasapainovälineet
- Rekkitanko ja pistekoripalloteline
- Pelialue
- Penkkejä ja pöytäyhdistelmiä

Matkahaaste 2: Salapoliisit

Salapoliisien tehtävänä on havaita matkalla sovittuja asioita, esim. liikennevaloja tai suojateitä. Perillä käydään läpi montako ja missä etsittyjä asioita oli.

10. Savikkapuisto, Savikkatie 22

Etäisyys tietä pitkin:

Leikkipaikka sijaitsee pientaloalueen keskellä. Aidattu, mutta portiton leikkipaikka on rauhallinen ja suojaisa. Vehreän puolivarjoisan puiston pohjoisosassa on hiekkakenttä, jossa on lentopallotolat.

Leikkipaikalla on:

- Hiekkalaatikko
- Monitoimiteline (liuku, kiipeily-verkko, kiipeilyköysi, katos, kauppatiski)
- Kiipeilyteline
- 1 keinuteline (3 keinua, joista 1 turvaistuin)
- Jousikiikku
- 2 penkkiä

Matkahaaste 3: Luonnon tutkiminen

Pysähdelkää matkalla tutkimaan luontoa. Vuodenaikojen vaihtelu kuten kevään ja syksyn merkkien etsiminen ovat hyviä haasteita. Myös luontokortit, kuten lintukortit ovat oiva apu lintujen tunnistukseen matkalla retkipaikalle. Valmiita lajikortteja täällä: <https://ulkoluokka.fi/materiaalit/>

11. Virmajuurenpuisto, Kurjenpolventie 13

Etäisyys tietä pitkin:

Leikkipuisto välineiltään vaatimaton, mutta kokonaisuus lämmin, pihamainen ja yllättävän monipuolinen. Mahdollistaa erilaiset toiminnot samanaikaisesti eli helppo kohde hajautetulle toiminnalle.

Etelälaidalla leikkipuistovälineet, keskellä hyvän kokoinen nurmikkoalue pelailuun ja liikuntaleikkeihin, pohjoislaidalla kaksi kumpua haastamaan motoriikkaa ja seikkailuleikkeihin. Alueen laidoilla sekapuustoa. Rajautuu rivitaloihin ja kevyen liikenteen väylään.

Helppo paikka tutustua eri puulajeihin, kun vaihtoehtoja vähän. Löydätte ainakin mäntyjä, kuusia, vaahteroita, koivuja ja tammia. Täältä voit suoraan ladata laminoitaviksi kuvat puista ja niiden lehdistä <https://ulkoluokka.fi/materiaalit/>.

Leikkipaikalla on:

- Liukumäki
- Pieni hiekkalaatikko
- Hevoskeikku
- Keinuteline, jossa 2 isojen keinua

Puusuunnistus

Puusuunnistuksessa lapsille annetaan joko puun oikea lehti tai lehden kuva ja kerrotaan, mikä puu on kyseessä. Tehtävänä on löytää luonnosta samanlainen. Toiminta kannattaa toteuttaa pienryhmissä niin, että ryhmät etsivät eri puita keskenään. Lopuksi tarkistetaan tehtävä kiertämällä yhdessä puulta puulle. Kierroksella valitaan puulta puulle aina uusi liikkumistyyli. Lapset ovat hyviä keksimään erilaisia liikkumistapoja.

12. Kirvelipuisto, Peltolantie 12b

Etäisyys tietä pitkin:

Aidattu vihreä leikkipaikka on puolivarjainen ja siellä on uudet ja monipuoliset leikkivälineet. Puiston nurkassa nurmikkopeittoinen mäkikumpu.

Leikkipaikalla on:

- Monitoimiväline isoille (liuku, kiipeily- ja tasapainoilutasoja)
- 1 keinuteline (2 keinua, joista toinen on turvaistuin)
- Hiekkalaatikko ja leivontapöytä
- Ulkotrampoliini
- Kolme tasapainoilupalloa
- Kaksi kolmen istuttavaa penkkiä

Hahmotusleikki

Leikkijöille annetaan ohje, joka tulee toteuttaa ja sen jälkeen palata takaisin puiston keskelle. Ohjeet liittyvät matemaattiseen hahmotuskykyyn. Esimerkiksi menkää "mäen päälle" "kiipeilytelineen alle" "puiston nurkkaan" "hiekkalaatikon sisään" "roskiksen viereen". Jos tämä on helppoa, voi ohjeeseen liittää liikkumistyylin.

LEIKKI-
PUISTO

LIIKUNTA-
PAIKKA

13. Liljapuisto, Koiruohontie 5

Etäisyys tietä pitkin:

Aitaamaton, mutta varsin suojainen ja varjoisa pieni leikkipaikka, joka rajautuu pientaloihin, nurmikentän aitaan ja yhdeltä sivulta päättyvään autotiehen. Leikkipaikan eteläpuolella on pääosin aidattu, nurmipintainen pelikenttä. Pelikentällä palloseinät. Tikkurilantien ja pelikentän välissä kaistale puustoa estämässä pahinta liikenteen melua.

Leikkipaikalla on:

- Kiipeilyteline
- Hiekkalaatikko
- 2 keinutelinettä (5 keinua, joista 2 turvaistuinta)
- Monitoimiteline (liuku, keinu)
- 3 jousikiikkua

Peili

Yksi on peili ja seisoo kentällä palloseinän luona, kasvat palloseinään päin käännettyinä. Muut seisovat rivissä ja yrittävät liikkua peilin luo, ilman, että peili näkee liikettä. Välillä peili kääntyy ja yrittää nähdä, liikkuvatko muut leikkijät. Jos peili näkee jonkun liikkuvan, tämä joutuu palaamaan alkuun. Pelaaja joka ensimmäisenä koskettaa peiliä, pääsee seuraavaksi peiliksi.

**LEIKKI-
PUISTO**

**LIIKUNTA-
PAIKKA**

14. Viertolanranta leikkipaikka, Kaislatie 22D

Etäisyys tietä pitkin:

Laajahkolla aidatulla ja puolivarjoisalla leikkipaikalla on monipuoliset leikkivälineet. Vieressä on hiekkapäälysteinen pieni pelikenttä ja luonnonnurmea liikuntaleikkeihin ja eväiden syöntiin.

Leikkipaikalla on:

- Kaksi karusellia
- Monitoimiväline isoille (liuku, kiipeilyseinä, kiipeilyverkko, palomiehentanko)
- Monitoimiväline pienille (liuku, tähystystorni, portaat)
- Monitoimiväline pienille
- Hiekkalaatikko, jossa kolme hiekkapöytää
- Kaksi keinutelinettä (5 keinua, joista 2 turvaistuinta)
- Leikkilaiva
- 3 jousikiikkua
- Kiikkulauta kahdelle
- Pöytäryhmä ja 4 penkkiä

Merirosvojen aarteet

Askarrelkaa erilaisia aarteita esim. laminoituja kuvia aarrearkuista, timanteista ja kolikoista. Pareittain lapset käyvät piilottamassa aarteet ympäri puistoa, minkä jälkeen he lähtevät etsimään aarteita. Aina, kun merirosvopari löytää aarteen, se tulee näyttämään aarteen aikuiselle ja piilottaa aarteen uudelleen. Mikä merirosvopari on etevin aarteenetsijä?

LEIKKI-
PUISTO

LIIKUNTA-
PAIKKA

HIIHTO

15. Bäckbynpuisto, Kuriirikuja 12

Etäisyys tietä pitkin:

Vehreässä puistossa on tilava ja valoisa leikkipaikka, jossa on monipuoliset leikkivälineet eri-ikäisille lapsille. Pienten lasten puoli on aidattu. Puistossa on myös nurmikkoinen kukkula, ulkokuntosali sekä laaja käyttönurmialue erilaiseen pelailuun ja touhuiluun. Talvisin latu. Hyvä kohde hajautetulle toiminnalle isommankin ryhmän kanssa.

Leikkipaikalla on:

- 2 keinutelinettä (4 keinua, joista 1 turvaistuin)
- Karuselli
- Jousikiikku
- Monitoimiväline pienille (liukumäki, kiipeilyverkko, hiekkalaatikko, katos, kauppatiski)
- Tasapainoiluväline
- Varsikiikku 2:lle
- Monitoimiväline isoille (liukumäki, riippusilta, palomiehentanko, kiipeilyverkko ja -rappuset)
- 3 penkkiä ja pöytäryhmä

Frisbee

Ottakaa mukaan esim. kolme pehmofrisbeetä ja menkää nurmialueelle. Yksi heittää frisbeen ja muut juoksevat perään hakemaan sen. Se joka ehtii frisbeen luokse ensimmäisenä, saa heittää seuraavaksi. Frisbeitä kannattaa olla useita, jotta kaikki pääsevät heittämään. Pehmofrisbeet ovat hyviä, sillä osumat eivät haittaa.

16. Neilikkapuisto, Neilikkatie 2

Etäisyys tietä pitkin:

Sijaitsee kerrostaloalueella Tikkurilan keskustan tuntumassa. Aidatulla suojaisalla ja suurten tammien ympäröimällä leikkipaikalla on välineistöä eri ikäisiä lapsia varten. Vieressä aitaamaton ulkokuntoilupaikka.

Leikkipaikalla on:

- Monitoimiväline (liuku, kuula-labyrintti, putkipuhelin, pyörivä istuin)
- Putkipuhelin
- 1 keinuteline (3 keinua, joista 1 turvaistuin)
- Verkkopyramidi
- Sade/ aurinkovarjo
- Hiekkalaatikko
- 4 penkkiä ja pöytäryhmä

Hedelmäsalaatti

Kaikki paitsi yksi asettuvat hiekalle piiriin. Jokaisen ympärille piirretään ympyrä. Yksi asettuu piirin keskelle. Jokainen saa valita hiljaa mielessään, onko omena vai päärynä. Keskellä olija huutaa "omenat" tai "päärynät" tai "hedelmäsalaatti". Jolloin kaikki omenat tai päärynät tai kaikki hedelmät joutuvat lähtemään omasta ympyrästään ja etsimään uuden. Se, joka jää ilman ympyrää, asettuu keskelle huutajaksi.

17. Ävikin leikkipuisto, Tikkurilanranta, Tikkurilantie 40

Etäisyys tietä pitkin:

Rinteinen, rantaluontoaiheinen leikkipuisto. Rinteisyys tarjoaa mukavaa motoriikkajumppaa etenkin pienille. Aidattu ja aurinkoinen, iso kokonaisuus erikäisiä huomioiden, vehreässä jokimaisemassa.

Leikkipaikalla on:

- Keravanjoen pienoismalli, jossa käsipumppu, patoja ja graniittiset rakennukset
- Tasapainoilukumpuja ja -palloja
- 2 trampoliinia
- 3 monitoimivälinettä (kiipeily, liuku ja tasapainoilu - elementtejä)
- Linnunpesäkeinu
- Turvaistuinkeinu
- Pieni hiekkalaatikko
- 2 jousikiikkua
- Istumistasoja, penkkejä ja pöytäryhmiä

Kilpa-ajot

Aikuinen tekee kädellä portin lapsen eteen. Kun aikuinen päästää äänimerkin, hän avaa portin ja lapsi pääsee kulkemaan kilparadan. Kilparata kulkee esim. laivatasolta kummulle, trampoliinille, seuraavalle kummulle, tasapainopalloille ja päättyy ylärinteeseen, jossa on toisen aikuisen käsiportti.

18. Uudenrajanpuisto, Uusiraja 7

Etäisyys tietä pitkin:

Sijaitsee Simonkylän kaupunginosassa Malminiityntien varren kerros- ja rivitaloalueella. Avara ja valoisa aitaamaton leikkipaikka-alue, jossa on muutama leikkiväline sekä vapaata tilaa erilaisille leikeille.

Leikkipaikalla on:

- Palloseinä
- Kiipeilyteline
- Varsikiikku kahdelle
- Hiekkalaatikko
- Monitoimiteline (liuku, kiipeily)
- 2 jousikiikkua
- Tasapainoilupuomi
- 2 penkkiä

Halaushippa

Valitaan yksi hippa, joka yrittää saada muita kiinni. Muut leikkijät ovat turvassa, mikäli ehtivät halata jotakin toista leikkijää, ennen kuin hippa saa kiinni. Jos hippa ehtii koskettaa ennen kuin ehtii halata toista, hänestä tulee seuraava hippa. Halauksen keston voi sopia ajan, esim. 5 sekuntia ja sääntönä, että peräkkäin ei saa halata samaa kaveria.

19. Leikkipaikka Lindmanninkorpi, Keidaskuja 8

Etäisyys tietä pitkin:

Rauhallisella alueella sijaitseva aidattu leikkipaikka. Hiekkapohjaisella leikkipaikalla hyvin tilaa vauhdikkaillekin leikeille.

Leikkipaikalla on:

- Jousikiikku kahdelle
- 3 Jousikiikkua
- Monitoimiteline (2 liukua, kiipeilyverkko ja tangot)
- Hiekkalaatikko
- Keinuteline (kolme keinua, joista yksi turvaistuin)
- Palloseinä
- 2 penkkiä

Villit pallot

Leikkijät asettuvat riviin ja jokaisella on pallo käsissä. Pallot laitetaan liikkeelle yhdessä sovitulla tavalla, jonka jälkeen odotetaan lähtömerkkiä än-yy-tee-nyt! Yhteisestä merkistä haetaan pallot ja palataan takaisin riviin.

20. Jokiniemen puutarha, Metsänhoitajankuja 3

Etäisyys tietä pitkin:

Leikkipaikka sijaitsee pienkerrostaloalueen keskellä. Aidattu ja valoisa leikkipaikka, jossa monipuolisesti erilaisia leikkivälineitä eri-ikäisille lapsille.

Leikkipaikalla on:

- 3 jousikiikkua
- Keinuteline (3 keinua, joista 1 turvaistuin)
- Liukumäki katoksella pienille
- Hiekkalaatikko
- Varsikiikku
- Kiipeilyverkko
- Monitoimiväline (liuku, palomiehen-tanko, kiipeilyseinä, -verkko ja -tangot)
- Pyöräkaruselli
- 2 penkkiä

Hyökyaalto

Lähdetään liikkumaan leikkipuistossa erilaisilla eläintyypleillä (aikuinen voi päättää yhden eläintyylin tai sitten leikkijät saavat itse päättää oman eläintyylinsä liikkuu). Ulkona alkaa sataa vettä, vesisade yltyy rankkasateeksi ja iskee hyökyaalto. Äkkiä, kiiruhtakaa suojaan! Kaikkien eläinten on etsittävä jokin maata korkeampi paikka, johon juosta ja kiivetä turvaan. Sade rauhoittuu ja eläinten liikkuminen maalla jatkuu, kunnes taas tulee hyökyaalto.

**LEIKKI-
PUISTO**

**LIKUNTA-
PAIKKA**

21. Hiiriharjunpuisto, Leinikkitie 48

Etäisyys tietä pitkin:

Leikkipuisto sijaitsee Simonkylän kaupunginosassa pien- ja kerrostaloalueiden välissä. Leikkipaikka on avara ja puolivarjoinen. Vehreässä puistossa on myös perennapuutarha ja osittain aidattu kivituhkapintainen pelikenttä.

Leikkipaikalla on:

- Hiekkalaatikko
- 2 jousikiikkua
- Liukumäki pienille
- Leikkimökki (katos)
- 2 keinutelinettä (6 keinua, joista 2 turvaistuinta)
- Kiipeilyteline
- Tasapainoiluväline
- Karuselli
- 2 pöytäryhmää

Jäätäneet hernepusstit

Leikkijät liikkuvat ympäri puistoa, pihaa, kenttää ja yrittävät pitää hernepusssia tai hanskaa päänsä päällä. Aikuinen kehottaa leikkijöitä välillä kulkemaan varpaillaan, hyppimään yhdellä jalalla, kulkemaan takaperin, kulkemaan hitaammin tai nopeammin jne. Jos leikkijältä putoaa hernepusi / hanska, hän jäätyy paikoilleen. Toisen leikkijän pitää poimia pussi / hanska ja asettaa se jäätäneen toverinsa päälle sulattaakseen hänet. Tätä tehdessään hän ei saa pudottaa omaa hernepusssiaan / hanskaansa. Leikin tarkoituksena on tovereiden auttaminen, jotta he eivät joutuisi olemaan jäätäneinä.

22. Elopelto 2, Oljenkorsi 6

Etäisyys tietä pitkin:

Elopellon leikkipaikka sijaitsee Jokiniemessä kerrostaloalueen keskellä avautuvalla vihreällä viheralueella. Aitaamattoman, puolivarjoisan leikkipaikan vieressä on osittain aidattu kivituhkapintainen ja valaistu pelikenttä, jossa on palloseinä.

Leikkipaikalla on:

- Monitoimiväline (2 liukua (iso ja pieni), kiipeilyverkko)
- 1 keinuteline (3 keinua, joista 1 turvaistuin)
- Hiekkalaatikko
- 2 tasapainoilupuomia
- Karuselli
- 2 penkkiä ja pöytäryhmä

Formula-ajot

Formula-ajot ovat käynnistymässä ja kaikki formulat (lapset) kokoontuvat piiriin. Jokainen lapsi saa vuorollaan kertoa, minkä värinen formula-auto hän on. Sen jälkeen käydään yhdessä läpi, mitä varusteita ajaja tarvitsee ennen kuin voi lähteä liikkeelle (ajokengät, -hanskat, -asu, kypärä, tärkein turvavyö). Kun varusteet on puettu, on lähtölaskennan aika 3 – 2 – 1 ja formulat ampaisevat matkaan. Leikin alussa voidaan yhdessä sopia tai piirtää hiekkaan ajorata tai sitten ajella voi vapaasti rajatulla alueella. Kaveriin ei saa törmätä. Kun formulasta loppuu bensa tai formula menee rikki, lapsi ajaa aikuisen luo, jossa tankkaus/huolto aikuisen ohjeistuksen mukaan (esim. 3 kyykkyhyppyä, 5 x-hyppyä jne).

LEIKKI-
PUISTO

LIIKUNTA-
PAIKKA

23. Kuismapuisto, Kuismatie 104a

Etäisyys tietä pitkin:

Kuismapuiston leikkipaikka sijaitsee pientaloalueen keskellä, Ruskeasannan kaupunginosassa. Vehreässä puolivarjoisessa puistossa on tilava leikkipaikka, jossa on monipuoliset leikkivälineet eri-ikäisille lapsille. Pienten lasten puoli on aidattu. Puistossa on myös kivituhkapintainen pelikenttä ja ulkokuntoilupaikka.

Leikkipaikalla on:

- 1 keinuteline (3 keinua, joista 1 turvaistuinta)
- Monitoimiväline isoille
- Monitoimiväline pienille
- Kiipeilyteline isoille
- Pesäkeinu
- Kaksi pyörimisvälinettä
- Kaksi jousikiikkua
- Kaksi trampoliinia
- Hiekkalaatikko
- Karuselli

Askelnaatta

Leikkijät asettuvat samalle lähtöviivalle ja valitaan askelnaatta. Askelnaatta määrää, montako loikkaa (voidaan käyttää myös askelia) otetaan, millä tavalla ja mihin suuntaan. Leikkijät ottavat loikat ja jäävät paikalleen. Askelnaatta tulee perässä ja ottaa myös loikat, mutta yhden vähemmän. Tämän jälkeen askelnaatta yrittää koskea jotakin muuta leikkijää. Askelnaatta saa venyttää itseään niin pitkälle, kuin pystyy, mutta toisen jalan on pysyttävä maassa. Hänestä, jota kosketetaan, tulee uusi askelnaatta ja leikki jatkuu siitä kohdasta, mihin jäätiin. Pienempien lasten kanssa voidaan yhdessä harjoitella erilaisia loikkia ja numeroita ja suuntia (hypätään yhdessä viivalta kolme jättiläisen loikkaa eteenpäin – aikuinen näyttää mallia).

**Vilho Velhon
leikkiyinkki**

24. Harjupuisto, Harjutie 19

Etäisyys tietä pitkin:

Tämä leikkipaikka löytyy Ruskeasannan kaupunginosan pientaloalueiden keskeltä. Leikkipaikka on osittain aidattu ja puolivarjoinen. Leikkipaikan vieressä on kivituhkapintainen pelikenttä (s. 79).

Leikkipaikalla on:

- 2 keinutelinettä (5 keinua, joista 2 turvaistuinta)
- Sport- monitoimiväline
- Monitoimiväline (kaksi liukua, palomiehentanko, kiipeilyverkko)
- Jousikiikku
- Hiekkalaatikko katoksella
- Karuselli
- 4 penkkiä ja pöytäryhmä

Kosketa väreä

Annetaan ohje lapsille, esim. "Koske keltaista!" Leikkijät etsivät kyseisen värisen kohdan ympäristöstä (leikkipuistosta, metsästä, kaverin vaatteista) ja koskettavat sitä. Tämän jälkeen valitaan uusi väri! Leikissä voidaan sopia, millä tyyllillä pitää liikkua värin luokse – esim. kosketa sinistä tasahyppien. Leikissä on myös hyvä sopia, että omien vaatteiden kosketusta ei hyväksytä, jotta liikettä tulee enemmän.

MEIDÄN PÄIVÄKODIN LEIKKIPAIKKA

Jäikö leikkipaikkakartasta uupumaan jokin teidän päiväkodin lähetyvillä tai hieman kauempanakin sijaitseva leikkipaikkakohde, jossa käytte leikkimässä & retkellä? Voitte liimata tähän tyhjälle sivulle kuvia paikasta, kirjoittaa kuvauksen kohteesta sekä kertoa paikan sijainnin. Keksittekö kohteeseen sopivan Vilho Velhon leikkivinkin?

MEIDÄN PÄIVÄKODIN LEIKKIPAIKKA

Jäikö leikkipaikkakartasta uupumaan jokin teidän päiväkodin lähetyvillä tai hieman kauempanakin sijaitseva leikkipaikkakohde, jossa käytte leikkimässä & retkellä? Voitte liimata tähän tyhjälle sivulle kuvia paikasta, kirjoittaa kuvauksen kohteesta sekä kertoa paikan sijainnin. Keksittekö kohteeseen sopivan Vilho Velhon leikkivinkin?

MEIDÄN PÄIVÄKODIN LEIKKIPAIKKA

Jäikö leikkipaikkakartasta uupumaan jokin teidän päiväkodin lähetyvillä tai hieman kauempanakin sijaitseva leikkipaikkakohde, jossa käytte leikkimässä & retkellä? Voitte liimata tähän tyhjälle sivulle kuvia paikasta, kirjoittaa kuvauksen kohteesta sekä kertoa paikan sijainnin. Keksittekö kohteeseen sopivan Vilho Velhon leikkivinkin?

- **Eksynyt orava:** tarina, sarjakuva ja kartta, sivuilla 21-23
- **Kuka söi kävyn?:** tunnista syöntijäljet, sivulla 26
- **Kasi ja tuplakasi:** ohje solmujen tekoon, sivulla 37
- **#Ulkoluokka,** valmiit lajikortit: <https://ulkoluokka.fi/materiaalit/>
- **LuontoPortti,** apua lajien tunnistamiseen: <http://www.luontoportti.com/suomi/fi/>
- **Ulkojäiden ja latujen kunto:** <https://ulkoliikunta.fi/>
- **Vinkkejä hiihtoon:** Hiihdon totutteluun ja harjoitteluun ei tarvitse latua eikä luntakaan tarvitse olla paljoa. Hiihtoon voi jo totutella ja sitä voi harjoitella pihamaalla, jossa on tilaa ja hieman lunta.
 - Kannustaminen ja tarinallisuus toimii hiihdon harjoittelussa erinomaisena tukena. Alkuun on hyvä harjoitella etenemistä suksilla ja tasapainon löytymistä sekä kaatumisen ja ylösnousun harjoittelua. Katso Lähdetään Muumilaaksoon -leikki sivulta 56. Myös yhdellä suksella liikkumista ja liukumista voi harjoitella niin, että toinen suksi otetaan pois. Yhdellä suksella voi esimerkiksi leikkiä hippaa!
 - Optimitilanne on laittaa monot jalkaan, kun lähdetään ulos ulkoilemaan niin, että sukset ja sauvat ovat ulkona myös helposti saatavilla. Tämä mahdollistaa hiihdon ja ulkoilun ristiin, sillä sukset voi laittaa jalkaan ja ottaa pois, kun siltä tuntuu.
- **Leikkipankki:** Mannerheimin Lastensuojeluliiton ylläpitämästä leikkipankista löytyy lähemmäs 1000 eri leikki-ideaa kaikenikäisille ja osa tämän vihon leikeistä on Mannerheimin Lastensuojeluliiton leikkipankista. Laajemman hakutoiminnon avulla voi rajata kohderyhmän ikää: <https://www.leikkipankki.fi/haku>
- **Kartta-Vantaa, zoomattava kartta koko Vantaasta:** <https://kartta.vantaa.fi/>
 - Miten eri metsäalueita aiotaan hoitaa? Vantaan Metsäsuunnitelma kartalla: Klikkaa "Aineistot" → "Luonto ja ympäristö" → "Metsäsuunnitelma"
- **Maanmittauslaitoksen Kansalaisen Karttapaikka:** <https://asiointi.maanmittauslaitos.fi/karttapaikka/>

**VANTAAN
LIIKKUVA
PÄIVÄKOTI**